

már. Az eset annál megdöbbentőbb, mert kicsinyes okok idézték elő a véres tragédiát. Kávéházi összejáratásokból eredt; a párbaj nem is ment élethálóra, csak egyszeri lövése, huszonöt lépésről. A szomorú esemény színhelye a Czinkota melletti cserjés erdő volt. Kosztka hirtelében, célzás nélkül lőtt, s Tamásffy összerogyott. A golyó jobb mellébe fúródott. Dr. Wein és dr. Kiss katonai orvosok azonnal segítségére siettek, de mentés már nem volt. A szerencsétlen ifjú fél óra múlva meghalt. Holttestét elszállítására a czinkotai kastélyból, Beniczky Géza birtokosától kérték ígás szerkeret, mely estére aztán az áldozatot behozta a Rókus-kórházba. Tamásffy Gyula az állami adóhivatalnál volt pénztári tiszt, Szatmármegyéből való; atyja gr. Károlyi Alajosnak nyugalmasított gazdatisztja és Nagy-Károlyban lakik. Fialtal özvegye is siratja. Tamásffy segédei voltak: Batizfalvy Pista és Farkas Jancsi; az ellenfél segédei pedig: Kubik Béla tartalékos huszárhadnagy és Papp Móricz.

Nagy havazások. Közép-Európában az utolsó napokban nagy havazások dúhngétek. Nálunk január 17—18-ikán *Frime* körül volt nagy hóvihár, e hó 20-ikán pedig Erdély déli részén. s ennek következtében a vasuti közlekedésben nagy zavarok történtek. A téből ez idén Spanyolországban is szokatlan kemény rész jutott. Olaszország alpesi vidékein a havazások miatt nagy szerencsétlenségek is estek. A *Mont-Cenis* alagút környékén az óriás havazás több napra megszakította a vasuti közlekedést. E hó 21-ikéről pedig jelentik, hogy a Susa mellett fekvő Frassinere közlegben tizenöt házat temettek el a hó-lavinák, mi által tizenegy ember vesztette életét. Cuneo tartományban szintén több ember részint halálát lelta, részint megsebesült a hó-lavinák által. Mojola és Demonte közt három munkást temetett el a hó. Frassinóban mintegy 30 ember holttestét ásták ki a hó alól; tíz embert sikerült élve megmenteni. Még mintegy negyven ember volt a hó alatt s megmentésükhöz kevés a remény.

A „Jogtudományi Közlöny” január 23-diki (4-ik) száma a következő tartalommal jelent meg: A nyugdíj-törvényjavaslat. Dr. Jellinek Arthur budapesti ügyvéd. Megyei követelek a felsőházban. Dr. Kunze Ignác pozsonyi akadémiai jogtanártól. — Néhány lap uti naplóból. (A lipcsei birodalmi törvényeszk). Dr. *Wlassics Gyula* budapesti kir. alügyész-től. — Törvénykezési Szemle: A végrehajtási törvény 136. §-ához. *Magay Károly* kisnyszállási kir. járásbíró-tól. — Mily nyelven szerkesztendő a végrendeletek? Dr. N. A. ügyvéd-től. — Különfélék. **MELLEKLET:** Curiai Határozatok: — Tartalommutató a Jogtudományi Közlöny 1884. évi folyamának II. felében közölt Curiai Határozatokhoz.

HALÁLOZÁSOK.

ABOUT EDMUND, a kitűnő francia író elhunyt e hó 16-án 57 éves korában, hosszas betegeskedés után, melyet tüdőbaj okozott. About Franciaország újabbkori írói közt egyike volt a legzellemebbeknek; de mint hírlapíró többször változtatta elveit. A császárság éveiben a császárságról lelkeltül „Gaulois”-hoz szegődött, aztán átesapott a szintén udvari „Soir”-hoz, Napoleon bukásával pedig megalapította a „XIX. Siécle” lapot, a melynél haláláig megmaradt, mint republikánus. — About sokat utazott már fiatal korában. 1851-ben Görögországban utazott, s a mai Görögországról írt művével megalapította írói hírnevét. Az ötvenes évek közepén drámaírással próbálkozott meg, de kevés sikerrel, míg regényírói működését nagy siker koronázta, s regényei az egész művelt világ kedvelt olvasmányát képezték. „A fellah”, „A jegyző orra”, „Egy fiatal ember regénye” című munkái magyarrá is le vannak fordítva. 1870-ben About nem játszott politikai szerepet, de mint a „Soir” hadi tudósítója jelen volt a harcstéren. 1872-ben ellátogatva Elzászba, Savarben beszédet tartott, a melyben a német rendőrség Vilmos császár megsejtését látta és a francia író elfogta. Később azonban az ügy elsimult és About szabadon bocsátották. E viszontagságaiért azzal bszulta meg magát, hogy „L'Alsace” cím alatt szenvedélyes hangu rópiratot adott ki Németország ellen. Lepnagyobb becsvégya az volt, hogy bejuthasson az akadémia halhatatlanjai közé, ezt azonban csak tavaly érte el.

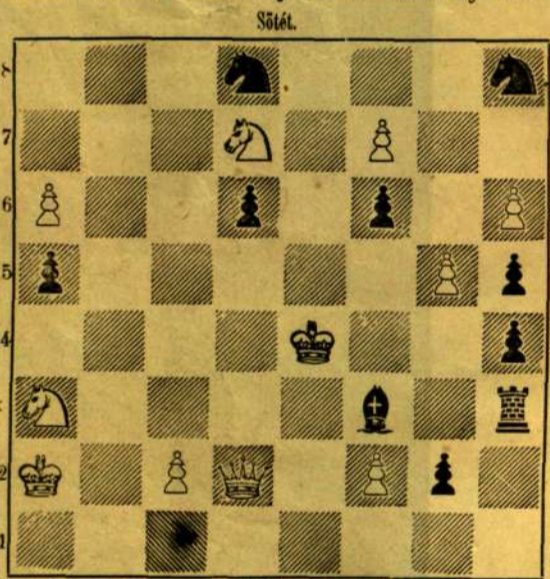
Elhunytak még a legközelebbi napokban: KORBONA ANTAL, aranyos-tordaköri nyug. unitárius esperes és torozkai lelkész, az unitárius egyháznak egyik legérdemesebb papja, s mind egyháza, mind a közügyek terén kifejtett hazafias munkássága tisztelté tették nevét szerte az erdélyi részekben, 79 éves korában, Torozkón. — DONAY ISTVÁN, arany-misés áldozó, a kegyesrendiek mernyei uradalmának hosszú időn keresztül kormányzója. 83 éves korában, a somogyi mernyei. — BARDY IZIDOR, a pannonhalmi Benedek-rend tagja, győr-csarnaki lelkész, 65 éves korában, Győrben. — FENYES ISTVÁN, Bihar megye egyik közfiszteletben élt birtokos, 72

éves korában, Csokalyon. — BORSZÉKI PINTYE JÓZSEF, kolozsvári törvényszéki bíró, 54 éves korában. — SELMECZY IGNÁCZ, nyug. törvényszéki bíró s hites ügyvéd, 67 éves korában, Nagy-Váradon. — DARÓCZY ISTVÁN, nyug. kir. ügyész, 75 éves korában, Duna-Földvár. — DR. HARTS KÁROLY, fővárosi orvos, 39 éves korában. — BARICS ISTVÁN, az egri érsekség uradalmi jogigazgatója, Eger városának volt országyűlési képviselője, Egerben. — HÍDEG JÓZSEF, zalaegezségi közjegyző. — SÁFRY ENDRE, Pest-Nádudvar derék jegyzője, 70 éves korában. — GLÓSZ AURÉL, kohászati volt igazgató, 49 éves korában, Kassán. — BORSOZTHY JÓZSEF, ügyvéd, 71 éves korában, Füzes-Gyarmaton. — HEVESSY KÁROLY, a szabadságharcban nemzetőr-kapitány, 77 éves korában, Lovas-Berényben. — DENGEL ANTAL, köztisztviselő polgár, 65 éves korában, Aradon. — LEPOSSA LAJOS, nemeslányi birtokos, 70 éves korában. — BARCZÁN MIHÁLY, a makói kereskedelmi és ipartársulat pénztárnoka. — KÓSA KÁROLY, 66 éves korában, Pozsonyban. — KNAPP BÉLA, orvosnövendék, élete 20-ik évében, Nagy-Váradon.

Özv. PÁZONYI ELER MERNYHÉRTNÉ szül. Csoma Mária, 72 éves korában, Budapestben. — Özv. RAGÁLY MIHÁLYNÉ szül. Ragályi Mária, 81 éves korában, Rimaszombatban. — BARTÓK JÁNOSNÉ, a nagyszentmiklósi földmives-iskola néhai igazgatójának özvegye. — Özv. SZAFFKA JÁNOSNÉ szül. Brankovics Borbála, 62 éves korában, Edelenyben és Mncsonyban temették el. — MÁRTON LAJOSNÉ szül. Hetényi Borbála, 68 éves korában, Debreczenben. — ÖZVEGY SONNENFELD DÁVIDNÉ, dr. Sonnenfeld Zsigmond tanár és író édesanyja, Vágújhelyen. — Ifj. RING MIHÁLYNÉ szül. báró Bothner Mária, 32 éves korában, Kun-Félegyházán. — SVASITTS MARGIT, Svasitts Károly nagykanizsai szolgabíró 20 éves leánya. — CSATÓ ANNA, özv. Csató Jánosné leánya, 27 éves korában, Gyöngyösön. — MILASSIN LAJOSNÉ szül. Holub Vilma, ügyvéd neje. Ujvidéken. — Özv. LIPPICH SÁNDORNÉ szül. Forintos Terézia, 82 éves korában, Győrben. — HUSSLER Mária, néhai Hüssler Nándor naszód-besztercei főispán leánya, 29 éves korában, Kolozsvárt.

SAKKJÁTÉK.

1314. számú feladvány Chocholous Gy.-től.

Világos indul s a negyedik lépésre mattot mond.

Az 1306. sz. feladvány megfejtése.

Nemo O-tol.

- Megfejtés.**
Világos.	Sötét.
1. Vc3-b3+	c5-c4 (a)
2. Vb3-63+	K. t. sz.
3. Vb5-e5 matt.	
- a.**
1. Kd5-e4	
2. Vb3-d3+	Kd5-e4
3. C2-c4 matt.	Kd4-e4

Helyesen fejtették meg: Budapesten: K. J. és F. H. Andorfi S., Kovács J. — Veszprémben: Roland Károly. Tornán: Pap József. — A pesti sakk-kör.

Az 1307. sz. feladvány megfejtése.

Hubert F.-től.

- Megfejtés.**
Világos.	Sötét.
1. Bh6-f6	Fh7-f5
2. Va1-b1	Ff5-e6 (a)
3. Ke7-d8	t. sz.
4. V v. B mattot ad.	
- a.**
2. Ff2-g3	Ff5-b1:
4. Bf6-f6 ma't.	t. sz.

Helyesen fejtették meg: Budapesten: K. J. és F. H. Andorfi S., Kovács J. — Az Erkel-sakk-társaság nevében: Exner Kornél — Veszprémben: Roland Károly. Zilahon: László Gyula. — Tornán: Pap József. — A pesti sakk-kör.

SZERKESZTŐI MONDANIVALÓ.

Kassa. Sz. K. Először is: köszönjük a figyelmetést. Hasznát fogjuk venni. Szegény volna elfeledkezni arról a napról. — A mi a költeményt illeti: a R. A. története már sokszor volt dolgozva, balladában is, tragédiában is, de úgy látszik a tárgyban is lehet hiba, mert még senkinek sem sikerült valami különöst csinálni belőle. Ez a feldolgozás sem sikerült; nem is ad valami új mozzanatot, de különösen a lélektani alap hiányzik teljesen.

J. O. A görög Antheológiából vett virágok nem a legszebbjei a gazdag gyűjteménynek. Elég érdekesek magokban; de lapunk közönsége kevésbé tudná élvezni, mint pl. a „Philol. Közöny” olvasói. Ott inkább helyén valók volnának.

R. M. A sonett szebb tartalmat s szebb formát követel. Itt a gondolat nagyon köznap, a verselés nagyon gyarló. A szerző az ikes igékkel sincs tisztában. Versében azt írja: ébredem — ébredék helyett, mert ébred nem ics ige. Levelében pedig „sziveskedjen” — sziveskedjék helyett, mert ez meg ics-ige.

Egy kép a tengerről. Épen azt nem nyújt, a mit ígér, t. i. képet. Legalább világos és felfogható képet nem; oly zavart és kuszált a kép, hogy lehetetlen képzeletünkben összeállítani.

K. A kis vers gyakorlatot kére mutat; de tartalomlag nem igen értékes. Mi az alája írt álnevet jobb dolgozatok alatt látnunk már s az író eléggé vélték ismeri arra, hogy tőle tartalmasabb dolgozatokat várjunk ez apróságánál.

Nem közölhetők. Menyasszonynak. G. J. kisasszonynak. — Barátom emlékbünyába. — Tanács. — A gyermek. — Késő már a kikelet. — Ne mondjad. — Egy béna hónap.

HETI NAPTÁR. Január hó.

Nap	Katholikus és protestans	Görög-Orsz.	Izraelit
25 V	D 3 Pál fordul.	D 3 Pál ford.	13 F. Tied kez.
26 H	Polikárp. vt. Polikárp.		9 Xyloph.
27 K	Ar. sz. Ján. e. a. Krizoszt.		14 Raj. éss. vtk. 10
28 S	Alex. Cirill. p. e. a. Nagy Kár. cs.		15 Kalib. János 11 Izsák
29 C	Szalázis. Fer. p. Valér		16 Sz. Péterlán. 12
30 P	Mártonka sz. Etelgund Gunda	18 Nagyláthániz	17 Nagyláthániz
31 S	Nolaskói Pét. h. Virgil	19 Makár apát	14 Japhet 15 Sab. S. B

Holdváltások: ☾ Holdtölte 30-án 5 óra 35 pk. este.

Tartalom.

Szöveg: Vas Gereben. *Csanádi Samueltől.* — Szegény dala. *Költevény. Gaspár Imrétől.* — Hogy lett jobbágygyá Gyeposi Ambrus bá? *Elbeszélés. Irtá P. Szathmáry Károly.* — Déli Spanyolországban. — A Piatra Fetyi története. Biharország II. kötetéből. *K. Nagy Sándortól.* — A fűtésről. — Karácsony a tengeren. New-Yorktól Liverpoolig. *IV. Pekár Gyulától.* — Egyveleg. — Huszár Adolf. — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi újság? — Halálozások. — Sakkjáték. — Szerkesztői mondani-való. — Hetinaptár.

Képek: Vas Gereben. 1861. évi fénykép után. — Képek Spanyolországból. 1. Alicante kikötője. Monleon R. festménye után. 2. Cordova. Pittner R. rajza. 3. A „Delicias” korszó a Montpensier-kastélylyal Sevillában. Wagner Sándor rajza. 4. Vaspálya a Sierra Nevadában. Fénykép után. — Huszár Adolf műterme. — Huszár Adolf. — Bem szobra. Huszár Adolftól. Dugonics szobra. (Izsó mintája után.) Eötvös szobra. Petőfi szobra. Huszár Adolf szoborművei.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.
(L. Egyetem-tér 6. szám.)

A The Gresham életbiztosító társaság az 1884. évi június 30-án lejárt 36-ik üzletéről az 1884. évi december 11-én tartott közgyűlésen felolvasott jelentés szerint a múlt év üzleti eredménye igen kedvező volt, a mennyiben 7340 biztosítási ajánlat nyújtott be 63,992,275 frank erejéig, melyek közül 6264 ajánlat 54,979,875 frank összegről elfogadtattott s a megfelelő kötvények kiállítottak. A díjösszegekből levonván a visszbiztosításokért fizetett díjakat 13,685,855*84 frankra rugott, mibe az első üzletév 1,934,453*86 frank díjai is be vannak számítva. A kamatszámra 3,448,370.21 frankra rugott s a társaság évi bevételét 17,134,226.05 frankra emelte. A társaság a múlt évben 6,124,323.23 frank életbiztosítási összeget fizetett ki. Kiházasítási és vegyes szerződésekre, melyek határideje lejárt 2,570,177*60 frankot fizetett ki, szerződések visszaváltására pedig 1,144,108.86 frkot fordított. A biztosítási alap 3,712,522.19 frkkal emelkedett. Az aktívák az üzletév végén 87,284,420 frkra rugtak. Ez összeállításnál a vétellárral felvett értékek értékötöbblete nem vételt tekintetbe, mivel ezek az értékek nem realizáltak s így azonnali nyereség-forrásnak sem voltak tekinthetők. Ez értékötöbbletnek nagy fontossága van, mert konzolidálja ama garanciákat, melyeket a társaság nyújt. A társaság tőkebefektetései a következők: 1,621,957.50 frank angol állampapírokban, 1,661,437.39 frank az indiai és gyarmatok kormányának értékpapírjaiban, 16 millió 635,290*83 frank más államok értékpapírjaiban, 1,600,148.2 frank vasuti részvényekben, elsőbbségben és biztosított értékekben, 25,466,510.52 frank vasuti és más kölcsönkötvényekben, 14,453,178.65 frank házbirtokokban, mihez a társaság bécsi és budapesti házi tartoznak, 12,042,488*86 frank jelzálogokban és 13,803,408.23 frank más biztosítókban.

5-İK SZÁM. 1885. BUDAPEST, FEBRUÁR 1. XXXII. ÉVFOLYAM.

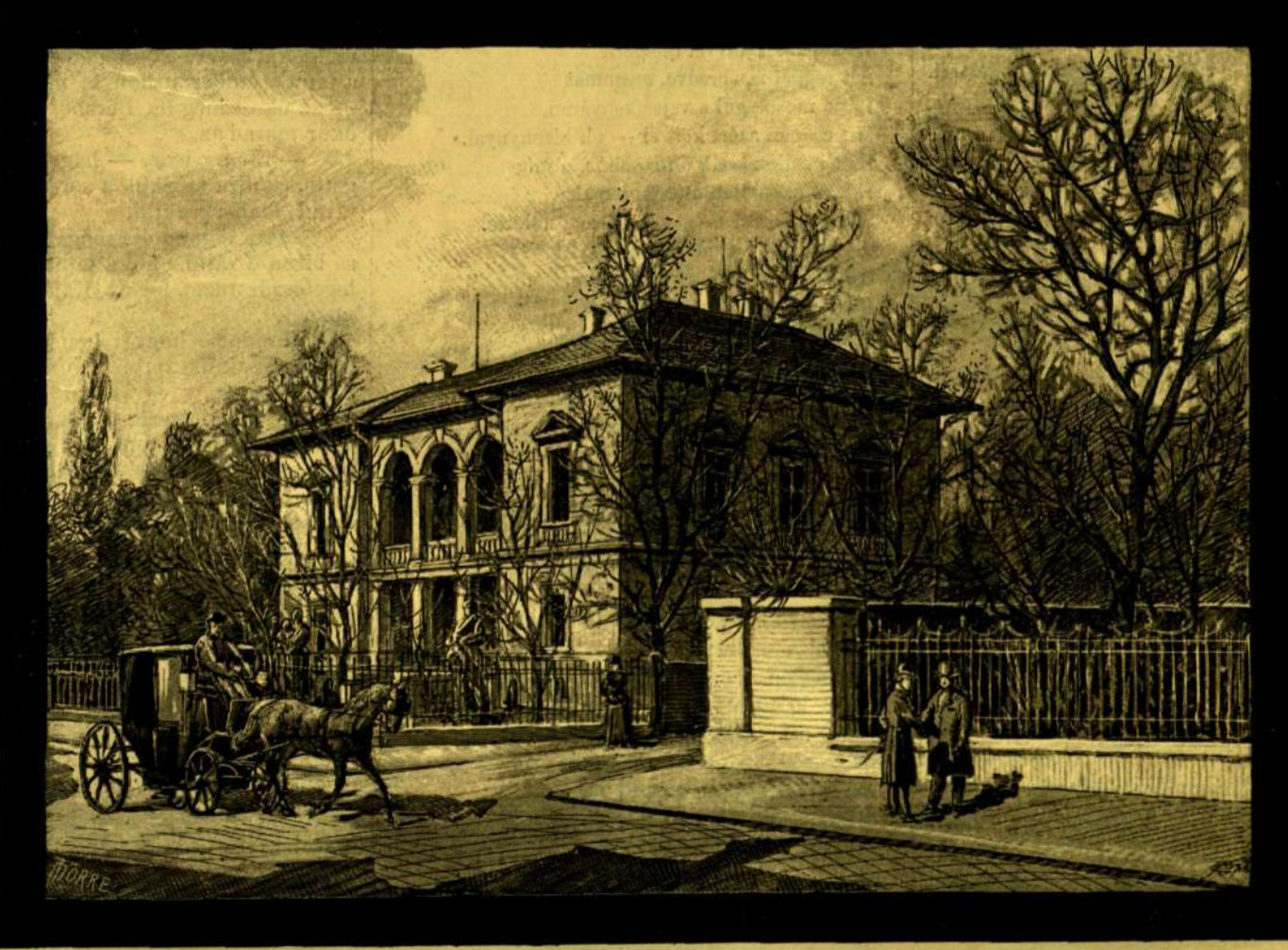
Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és / egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: / félévre... 6 •
Csopán a VASÁRNAPI UJSÁG: / egész évre 8 frt Keltől előfizetőkhöz a postalgá meghatározott viteldj is csatolandó. / félévre... 4 •
Csopán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: / egész évre 6 frt / félévre... 3 •

HUSZÁR MŰTERME.

MOSOLYGÓ arczczal, kedves töredezett magyarsággal adta fel barátainak azt a taláros mesét: — Sem nem villa, sem nem ház, — sem nincs a városban, sem nincs a városon kívül. No mi az?

Egy-két növendék-fácska mutatta a gazdaság ujdonságát.
 Huszár sávesen elmondta, hogyan jutott kedves hajlékához.
 — Deák Ferencz hozta nekem.
 Igen, a Deák-szobor segítette hozzá. Mikor e művel őt bízták meg, akkor kinn volt ideiglenes műterme a városligetben, ott dolgozga-

ilyen vakmerő gondolatnak támadnia a művész elméjében, a hol ugyan megszületik még az a bátorság is, hogy az ayaistent gyurja meg köből, a mint hogy meg is mintázta egy izben — de hogy tulajdon házat építtessen, ez már mégis túlmerész ötlet.
 Eleinte csak mosolygott erre, de midőn a szobor-bizottság késznek ajánkozott huszonöt-

HUSZÁR MŰTERME A BAJZA-UTCZÁBAN A SUGÁRUT MELLETT.

Mindenki tudta már, hogy ez az ő műterme, mely a Lendvay- és Bajza-utca sarkán, az ugynevezett «epreskert»-ben áll, s melyet annyira szeretett elmenteni minduntalan, hogy láthatta mindenki, mekkora gyönyörűsége telik benne. Köröskörül a gazdagok kéjlakai emelkednek, homlokzatukkal a sugárut. Ez kissé beljebb fekszik, szerényebben eláruzóda, pázsittal benőtt udvara a falura emlékezteti az embert.

tott vidáman füttyörészve (mert mindig vig volt és füttyölt munkaközben), de abban a szűk teremben nem lehetett volna Deák alakját elkészíteni, tehát műteremről kellett gondoskodnia. Addig-addig törte a fejét, hol találhatna alkalmas helyet, míg egyszer azt tanácsolta neki a bizottság egy tagja: «Hát építtessen magának.»
 Mit? Hogy ő építtessen? Hát lehet egy

ezer forint előleget adni, a város pedig jutányos áron engedte át az epreskerti telket, megindult a műterem építése s egy tavaszon be is fejezték. «Bár csak tovább tartott volna, — mondá a művész, — hogy tovább örültem volna neki.»
 Ebben tökéletesen ki volt fejezve természet, mert annak már nem tudott örülni, a mi kész volt, mindig kétes tervek gyulasztot-ták maga az alkotás munkája gyönyörködtette.

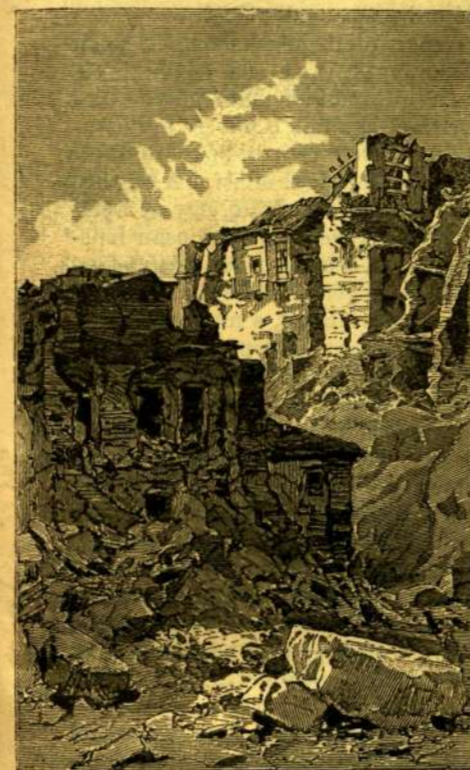

SPANYOL CZIGÁNYOK TÁNCZA.

Wagner Sándor rajza.

A TAJÓ ALHAMÁNÁL

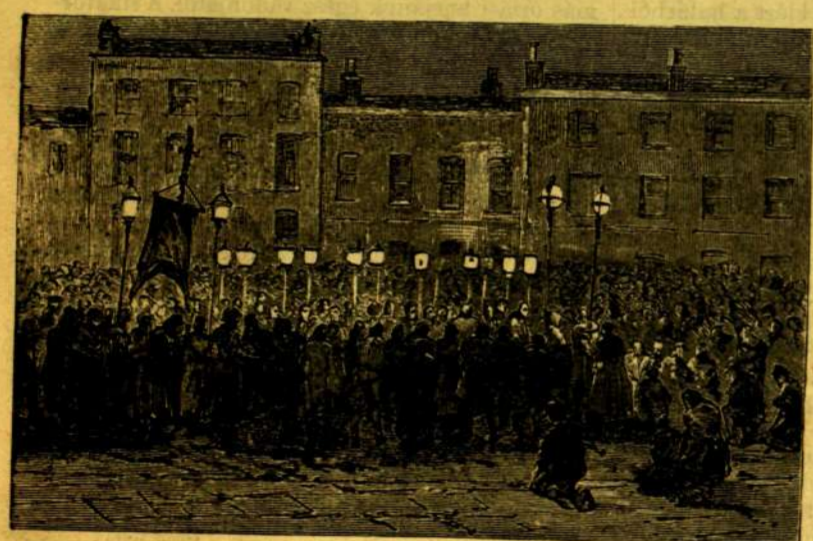

ALHAMAI UTCZA

FÖLDRENGÉS UTÁN.

SZIVARKÉSZÍTŐ LEÁNYOK A SEVILLAI DOHÁNYGYÁRBAN.

RÓZSAFÜZÉR-KÖRMELET GRANADÁBAN.

AZ ALHAMAI MELEG FORRÁSOK A FÖLDRENGÉS UTÁN.

GRANADA AZ ALHAMRÁVAL A SIERRA NEVADÁVAL.

KÉPEK SPANYOLORSZÁGBÓL.

GRANADAI LAKOSOK A FÖLDRENGÉS UTÁN SÁTRAKBAN KERESVE MENEDÉKET.

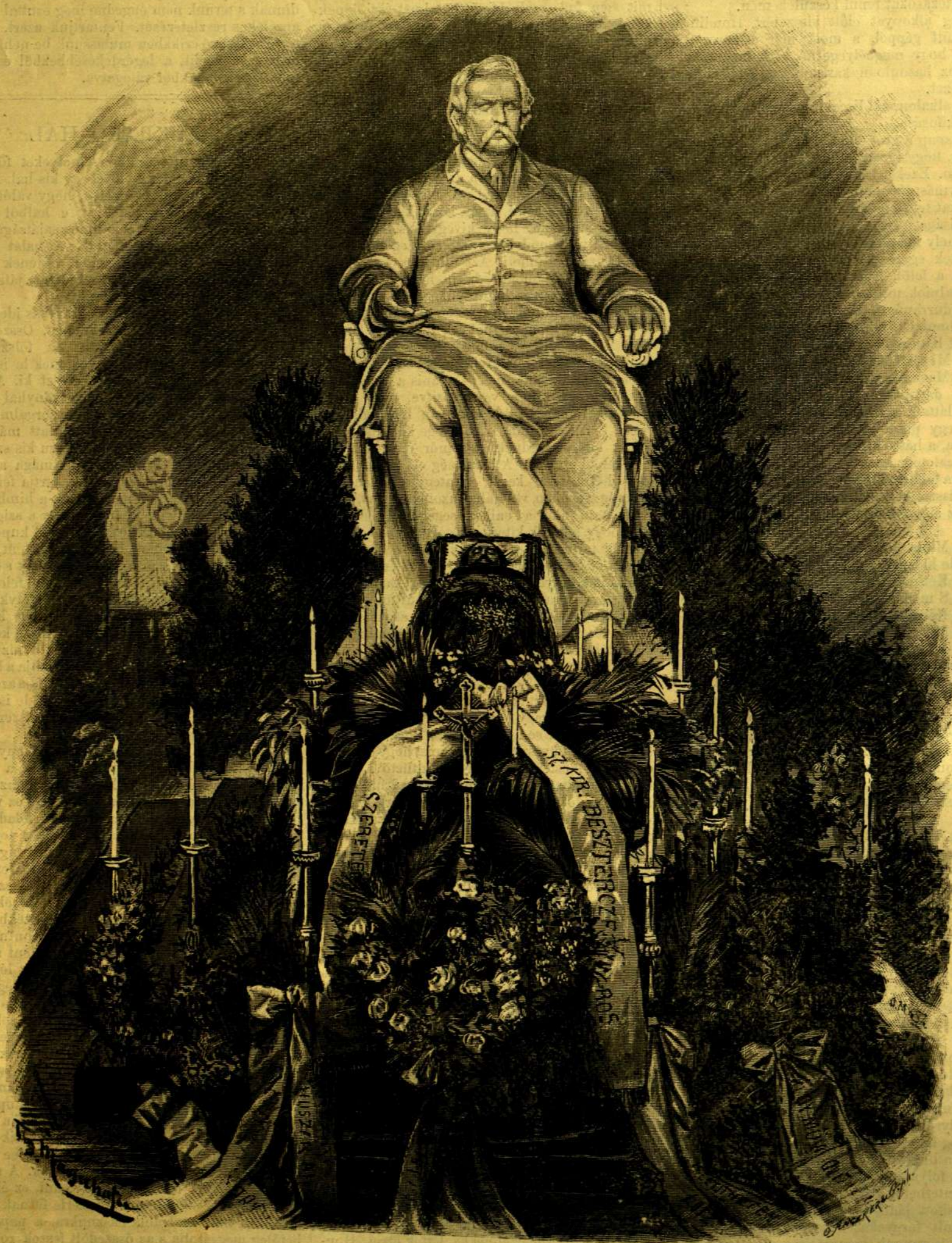

ismétlődik e jelenet s mindannyiszor jól lehet látni, mily gonddal s kitartással végzi a him munkáját s mennyi értelmet tanusít e parányi hal, holott a halak általában nem tartoznak az értelmes lények közé. Azonban a dolog nagy része mindig a himé. A «kötelességéről megfeledezett anya» mindannyiszor rögtön el-

az ötvenedik születésnapját. A kínai vallási miniszterium ez alkalomra ötven költővel ünnepi himnuszokat készítettett s azt egy díszes könyvben átnyújtotta a császárnőnek. A versek piros tintával sárga selyemre vannak írva. — A legújabb hírlap, a pekingi újság is diszkidást rendezett ez alkalomból. A lap 911-ben indult m. g. de csak 1351 óta jár rendszeresen. Ez a kínai lap az utolsó időben lényegesen

most van az első eset, hogy egy benszülött nő hírlapírásra adja fejét, belépven egy japán szerkesztőségbe. A tudós nő «O-Sato-San» husz éves s mondják, hogy nagyon hasonlít Fawcett asszonyhoz, a nemrég elhunyt vak angol miniszter tudós nejehez.

Asszonyok képezik a bírságdíjat az afghánoknál. A gyilkosnak 12 asszonyt kell a meggyilkolt családjának adni, a levigott kért vagy orrért hat

HUSZÁR RAVATALA BAJZA-UTCZAI MŰTERMÉBEN, HÁTTÉRBE A DEÁK-SZOBOR NAGY GYPSZMINTÁJÁVAL.

bagyja a tojásokat, s az atyára bizza. Ez is érdekes adat, bár az állatvilágban nem ritkán fordul elő, hogy az új nemzedék ápolása és fölnevelése egészen a him feladata.

EGYVELEG.

* Kínából Czu-Anu kínai uralkodó anyacsászárnő nemrég ünnepelte kínai idősajátítás szerint

megváltozott s most három kiadásban jelenik meg. Az elsőnek címe: «King Pau» («Lakosok lapja»); ezt sárga papírra nyomtatják s a kínai császárság hivatalos lapjának tekintik. A második kiadás, a «China Pau» («Kereskedelmi lap»), szintén sárga papírra jelenik meg s kereskedelmi híreket közöl; a harmadik kiadás, a «Pitan-Pau» («Vidéki lap») vöröspapírra van nyomtatva, s katonákat közöl a két előbbi lapból.

* Japán hírlapírónő. A mikado birodalmában

nő jár, fejen ejtett sebekért egy vagy két nő. A mely afghán tehát meg akar szabadulni feleségétől, egyszerűen fejbeüti szomszédját.

* A legnagyobb gyöngyöt az eddig ismertek közül nemrég egy indiai találta Mulleében, Kaliforniában s 90 dollárért adta el. Most a gyöngy Londonban van, 93 karat súlyu s 17,000 dollár értékűnek tartják.

LEWAL TÁBOROK, FRANCZIAORSZÁG UJ HADÜGYMINISZTERE.

A mennyei birodalom elleni hadjárat megkövetelte a maga áldozatát a francia kabinet férfai közül. Campenon tábornok, a volt hadügyminiszter, mint nem rég megjelent nyilatkozatában is kijelenté, nem értett egyet a Ferry-kabinettel abban, hogy a köztársaság tengereken túli nagyobb kalandokba bonyolódjék. A tonkingi expedícióba is csupán azért egyezett bele, mert Ferry miniszterelnök azzal érvelt mellette, hogy itt csak Franciaország megtámadott érdekeinek védelmére lehet szó, egy kis leczkét adnak a kínaiaknak a tiencsini békekötés meg nem tartásáért, s míg egyfelől a francia zászlón Langsonnál esett foltot letörlik, a mennyei birodalom is megijed s bizonyára engedni fog.

E vérmes remény azonban nem teljesült. Sőt a kínai békepárt, élén a tiencsini szerződést aláírt vezérférfiaival, megbukott s a háborúpárt került felül. Újabb kínai csapatok indultak Tonking felé s a francia expedíció meg erősítéséről komolyan és sürgősen kellett gondoskodni s tanácsosnak látszott azt oly helyzetbe hozni, hogy támadólag léphessen föl esetleg a kínai kikötők ellen is.

Igy következett Fu-Cseu bombázása, így Formóza szigetének megszállása. Az expedíció valóságos háboru arányait vevé föl, a nélkül, hogy a háboru forma szerint meg lett volna üzenve.

De Khina még erre sem mutatott kedvet meghátrálni, s a maga részéről szintén hadiszerbe helyezi magát s most már a nagy arányú háboru szinte kikerülhetelenné válván: természetes, hogy az azt elvben ellenző Campenon tábornoknak a hadügyek vezetésétől vissza kellett lépnie.

Helyét elfoglalni regóta Lewal tábornokot tartották a leginkább alkalmasnak a francia katonai körök úgy, mint a közvélemény. Azok a tisztiek, a kik alatta szolgáltak, továbbá azok, a kik olvasták hadügyi munkáit, s a kik végre közelről ismerik és értnek a dologhoz, azt állítják, hogy Lewal tábornok úgy a katonai tudományok, mint a szolgálat, mint végre a hadsereg legfőbb érdekeinek méltatása tekintetében csaknem páratlanul áll az egész francia hadsereg tisztí karában.

Lewal Párisban született 1823 de zember 13-án, hol nagyatya főszámszéki állam'anácsos vala. Versaillesban végé az alapkisiskolákat kitünő sikerrel, s 1841 tavaszán a st.-cyri katonai iskolába lépett, a hol első lett osztályában s ez elsőségét végig megtartá az egész tanfolyam alatt, s midőn tényleges szolgálatba lépett, mindenki fényes jövőt jósolt a kitünő tehetségű fiatal katonának.

1848 december havában százados lett, Algirba küldetett, hol a tartomány külügyi igazgatóságában első segéd s a bidohi irodának vezetője lön. A kabylok elleni egy ütközet alkalmával, midőn a harc hevében egy halálosan megsebesült altiszt megmentésére rohant, az arabok pusztító golyózáporában egy lövés súlyos sebet ejtett lábán. De az altisztet megmenté. E hőstetteért a becsületrend lovagkeresztjét nyerte.

Az 1859-iki olasz-francia-osztrák hadjáratban mint zászlóaljparancsnok szerepelt. Itteni tapasztalatait a «Revue contemporaine»-ben tette közé ily cím alatt: «Mantua és Virgil, a Comoi tó, az ifjabb Plinius, Hannibal és Magenta, Catullus.» E munkájával alapítá meg irói hírnevét.

1862-ben Lewal Mexikóban találjuk, hol a szerencsétlen végű Miksa császár őrizetere kirendelt francia expedíciójának sereg tábornokához volt beosztva. Itt, Pueblában lett alezredes s a becsületlégió tisztje. Később hasonló minőségben Rómába küldetett.

Midőn Niel marsal hadügyminiszter lett, Lewal bizta meg a tábornokari szolgálat akként szervezésével, a mint az Németországban volt és van ma is.

A poroszokhoz intézett hadüzenet idején Lewal a rajnamelléki hadtest vezérkarába volt beosztva s igen sokat tett arra, hogy még nagyobb romlás nem érte a francia hadakat.

A német fogságból haza térven, a becsületrend parancsnoki keresztjét kapta meg. 1874. tavaszán dandárparancsnok lett. Három évvel később a katonai iskola igazgató-elnökévé nevezték ki. Jobb választást, a francia lapok véleménye szerint, nem tehetett volna, mert a mit e minőségében tett, az csodálatos eredmény. Megváltoztatta gyökeresen az egész addigi rendszert, a tanmódszert s a régi tábornokari iskola egész tanfolyamát, kiküszöbölven a taurendből a tisztán spekulatív elméleteket s nagyobb súlyt fektetvén a terepismére, a mi addig a francia katonáknak mindig gyenge oldala volt.

1880 elején nyerte meg a harmadik csillagot: tábornok lett s a 33-ik gyaloghadosztály, majd nemsokára rá a 17-ik hadtest parancsnoka.

A nagy képzettségű katona hadügyi munkáiról a külföldön is mint igen jeles szakember ismeretes. «A hadsereg reformja» című műve 1871-ben, a «Harci tanulmányok» című valamivel később jelent meg s első rendű tekintélylyé tette e szakmában.

MAGYAR EMBER LEVELEI A TENGEREEN TULRÓL.

Szent-Vincent sziget, 1884. jun. 12.

Múlt hó 31-ikén este 7 órakor érkezett hajónk Hamburgba s már másnap reggel 7^{1/2} ókor «Uruguay»

LEWAL, UJ FRANCZIA HADÜGYMINISZTER.

névű gőzöszünk a hátrahagyottak kalapemelése s a sok «Isten veled» kiáltás közt elhagyá a kikötőt.

A legpompásabb idő kísért az Elbe folyón végig; mindkét parton gyönyörű ültetvények, lombos erdők és hegymagasságok panorámája tárult szemünk elé. Estére elértük Cusshafent, majd az északi tengert s a «la Manche» csatornát Anglia és Franciaország között. Másodikig a legszebb idő kedvezett; de más nap virradóra oly sűrű köd ereszkedett ránk, hogy alig lehetett 50 lépésnyire látni, s hajónk csak nagy nehezen czammogott, s a ködjelző tulók (Nebelhorn) egész nap oly éktelen bögést vitt véghez, mint valami éhes oroszlány, nehogy valamely hajóval összeütközzünk, miközben az arra járó hajók ködjelző tulkeinek hangja is néha oly közel hallatszott (noha semmit se láttunk), hogy minden pillanatban életünkért kellett remegnünk: azon a helyen, a hol a «Cimbria» gőzös szerencsétlenül járt.

Junius 4-ikén reggel kivilágosodott s elértük a híres Dover, Angliában, melyet röppentyűnkkel üdvözlénk. Estére azonban oly roppant vihar és záporos keletkezett, mely toronymagasságu hullámokat vert s a hajót olyan ingába hozta, hogy szinte reoeggett, ropogott s az utasokat szörnyű tengeri betegség lepte meg; egyesek igen-igen sokat szenvedtek: én és nőm egész nap az ágyat őriztük.

5-ikén és 6-ikán megint kitisztult az ég s beérkeztünk a nagy Oczreánba, a hol 5-6 méter hosszú

delphineket követtek bennünket, párosával, egészen közel.

Következő nap, mikor égnél és viznél már egyebet nem láthattunk, egy apróska vitorlás hajó tünt elénk, jól esett szemünknek: olaszországi volt.

8-ikán már a Madeira csusát pillantottuk meg.

9-ikén s 10-ikén pompás idő volt; roppant hőségben mentünk át az egyenlítőn s ma, 12-ikén kötött ki először hajónk, mióta Hamburgot elhagytuk. Elvégre szárazföldet értünk, melyet szerencsénk laknak, a kik itt köszönbányázzal foglalkoznak. E helyen köszönet rakunk fel s estére indulunk már tovább. Montevideót tizennégy nap múlva reméljük elérni s néhány nap múlva reá Buenos-Airest. Kapitányunk állítja, hogy két álló hétig a száraz földet nélkülözni leszünk kénytelenek, de tartós, szép időt jósol.

Az utasok száma mindössze is csak 21; az időtöltés tehát nem oly zajos és kellemetlen, mint a kivándorlási hajókon való tartzkodás lenni szokott, melyeken 1000—1200 ember utazik. Néminemű nélkülözéseknek, az igaz, mégis ki vagyunk téve, azonban úgy élünk mindnyájan, mintha egyetlen családot képeznénk. Szolid, tisztességes emberek, kik a szükségességekkel el vannak látva s nem a szerencse hiu szeszélye után futkosnak, hanem a kik dolgozni tudnak s akarnak, minthogy a kereset Buenos-Airesben tisztelet több s az életmód valóban igen olcsó. Nekem legalább a legkecsgetőbb reményeim vannak. Egy Brunner nevű dán mérnök s egy Taffe nevű st-franciskói fiatal kalmár ismerettségével dicsekedhetem, a kikkel benső barátságot kötöttem s nem egy jövedelmező vállalatot beszéltem meg velök. Engem különösen csak «Doctor» néven szólítanak; s meg vannak róla győződve, hogy a mihez hozzá fogok, annak sikerülnie kell. A hajó fedelzetén mindennap zene szól s a tánc járja, a mely alkalommal a legfureszább, a legnevetetőbb dolgok fordulnak elő. A tengeri levegőnek egészségünkre kitünő hatása van; pompásan érezük magunkat. Angolul és spanyolul már egész érthetően beszélnek.

Közel hozzánk ma egy egész csapat repülő hal vonult el.

Buenos-Aires, 1884. július 29.

Egy folytonban való 32 napi utazás után végre szerencsésen ide jutottunk, a hol bizonyos Steiner nevű család a legszeretettelőbb gondoskodással fogadott és megvendégl.

Utóljára Afrikából a Sr.-Vincez nevű portugál gyarmatról írtam; de tudom, hogy a választ hasztalan várom, mert legalább is öt-hat hét kell hozzá, míg ezen soraim Budapestre érkeznek. Tengeri utunkon sokat tapasztaltunk, Európára nőmmel együtt gyakran emlékeztünk, s most, hogy már itt vagyunk, persze csak egy cél, egy gondolat forog elménkben, hogy t. i. munka és tevékenység által annyira juthassunk, hogy felebarátainknak lehetőleg hasznára váljunk, s öreg napjainkra gondok nélkül élhessünk.

Déli és északi Amerika között roppant különbség van, miután itt a kereset minden ága még parlagon hever, s a legszebb jövő elé nézünk. Buenos-Airesben kivétel nélkül minden ember foglalkozást talál, s különösen a kézműves-osztály nagyon keresett, az ember jól él s a maga fizetését minden öt napban rendszeren megkapja. Nincs nap dolog nélkül.

Itt természetesen korlátlan szabadság uralkodik. A család ételme kevésbe kerül: másfél kilo hus s a mi pénzünk szerint csak 30 krajczár! De a ruházat, a lakás stb. kétszerte, háromszorta drágább. A feleségem naponként 2—3 forintot játsza keres s én magam 20 ember közt egy nagy könyvtáros-üzletben kaptam alkalmazást, havonként 120 frt fizetéssel. Utunk természetesen sokba került, de csakhamar rendbe jövünk, s reméljük, hogy szerencsénket isten jó voltából feltalálандjuk. A spanyol nyelvben való jártasságom akadályait melyen érzem, az itt az állam nyelve, s nélkülözhetetlen. A nők munkáit fényesen fizetik, egy-egy németországi szakácsnő bére 70—100

frt havonta és mégis tucatszámra keresik őket. Itt olyan fénytűzés van, hogy Páris és más hasonló nagy város, azt lehet mondani, meg sem közelíti.

Az emberek rendkívül szépek s kíváltk a hölgyek deli termete és gyönyörű tekintete meglepő.

Mulatáshely egyedül a színház, a hol a legközönségesebb ülőhely ára 10 forint, mi persze nekünk még egyelőre nem való.

A legjobb paripa ára 20—30 frt, miután itt minden ember lóháton jár.

Midőn e sorokat írom itt déli 12 óra van, mig Budapesten esti 8 óra, — ott nyári idő, mig itt a legkeményebb tél.

Buenos-Aires, 1881. december 9.

Azzal a tervvel, hogy Amerikába költözöm, én igen régen foglalkoztam s azt hiszem, hogy itt végre csakugyan megtalálom életem célját s összes vágyaim teljesedésébe mennek. Ifjú nem vagyok s az az életem érdeklődés a munka iránt, a melyet magamon tapasztalok, ha kitaró leszek és gazdálkodom, biztos felsegít!

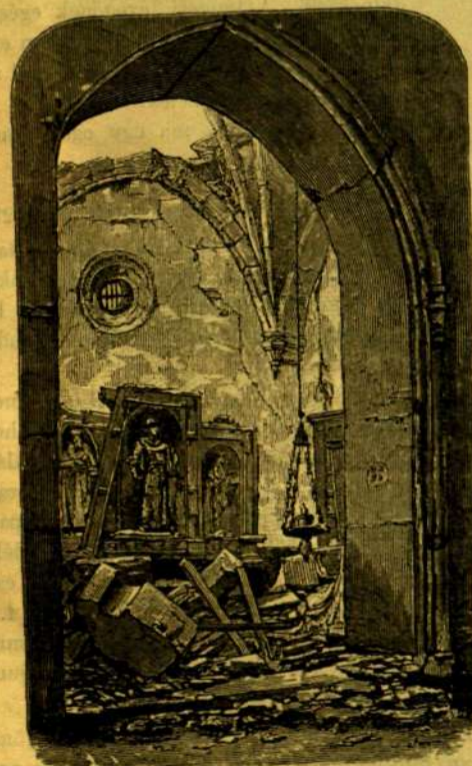
Ez idő szerint itt roppant hőség uralkodik, a meleg ma 32 Reaumur-fok. Budapesten most van tél dereka.

Azt írtam, hogy a hölgyek itt jövedelmező foglalkozást nyerhetnek; de ez nem vonatkozik olyanokra, a kik Európát feledni nem tudják, s ha egy hölgy fiatal, annak innen tanácsot adni merőben lehetetlen. Sorsom mindinkább kedvezőbb s reméltem, hogy ma-holnap már én is ottalmat nyújthatok az ide menekülőnek, s éreztetni leszek képes a minden egyik hontalan a másikat emberbaráti, nem, sokkal több: testvéri fogadtatásban részesítheti!

Gy. . . . . TS KONRAD.

A FÖLDRENGÉS SPANYOLORSZÁGBAN.

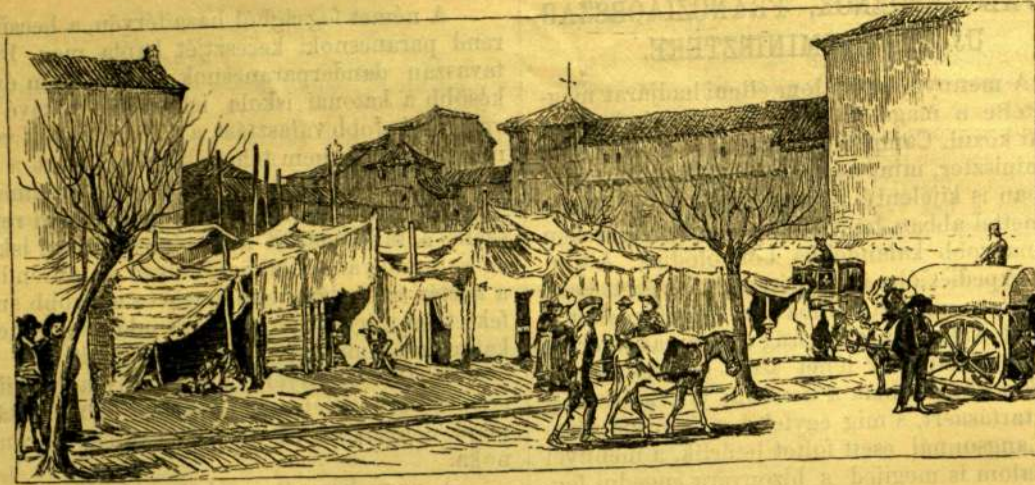
Karácson estéjén a múlt évben nagy földrengés volt Spanyolországban, hasonló ahhoz, mely pár évvel ezelőtt Zágribban és Ischia sz-

Templomromok Alhamában a földrengés után.

getén dult, de kiterjedésére és romlására nézve sokkal nagyobb mindkettőnél. Egész helyiségeket tett tönkre s igen sok más lakóhelyet, sőt több száz emberi élet is esett áldozatul. A földrengés itt is, mint más helyeken, sokáig tartott s messze terjedt. Magában Spanyolországban decz. 28-ától január 3-ig több helyen mintegy 200 lökést éreztek, később is nehányat, bár gyöngébbet; magában Granadában 17 nap alatt 30 földrengés volt. Hogy mily messze terjedt e pusztító csapás, látható abból, hogy egy Isabel St. John nevű, Spanyolországból New-Yorkba menő bárka kapitánya több száz angol mérőföldre a parttól, de Granadával egyenlő irányban a tengeren, szintén érezte a földrengés hatását s hallotta is a mennydörgés-szerű robajt.

A földrengés főszékhelye, melyre képeink

Sátorlakások Granadában a földrengés idején.

is vonatkoznak, a 11—12 ezer láb magasságig emelkedő Sierra Nevada hegylánc nyugoti nyulványai voltak, köztük a Tejada és Alhama hegyek vidékei. A legtöbbet szenvedett hely Alhama, ősrégi város, mintegy 26 angol mérőföldnyire a híres Granadától, egy hegy előcsúcsán. A város két részből áll, felsőből és alsóból. A földrengés a felső részt támadta meg főképp, de a kövek onnan az alsó részre gördülve, mindkét rész elpusztult. 1750 házból 1302 csaknem teljesen tönkrement s így a város sokkal jobban megromlított, mint ha összeágyuzták volna. Még napok múlva is csaknem lehetetlen volt a romok közt járni s némely helyeken már a házak fekvését is alig lehetett megismerni. A romboláshoz képest még kevés emberélet pusztult el, 10,000 lakó közül mintegy 350. A megmaradtak nagyrésze a szabad ég alatt fakunyhókat és sátrakat rakott össze, míg sokan a szomszéd városok és falvak vendégszeretét vet-ték igénybe.

Alhama városát különösen a határában levő melegforrások teszik nevezetessé. E források arab elnevezése: Al Humum, s így a város spanyol neve is innen ered. 1482 ben, midőn a spanyolok e helyet elfoglalták, az arabok között nagy aggodalom támadt s valóban a spanyoloknak e város fölötti diadala volt Granada bevételének előzménye. E régi korból még fenmaradt egy mór kastély. Van itt továbbá öt templom, köztük egy nagyobb góth székesegyház, ebben szokták megszentelni a rózsafüzéretket, — olvasókat, — melyeket a nép helyi szokás szerint évenként kórkörmönben vitt ide, a mint egyik képünk ábrázolja. Most mind e templomok valóságos romok s a papok a sátrak közt levő nagy téren végzik az isteni tiszteletet, hol az oltárt kezdetben egy nagy társas-kocsi helyettesítette. Január 11-én maga Alfonso király is meglátogatta e várost, és sorba járta a kártzenvedteket, gondoskodott a bajok enyhítéséről.

Aránylag kevesebbet szenvedett a tartomány fővárosa, Granada, melyről külön cikkben emlékezünk. De e nagy nevű hely vesztéségei is általános részvétet kellettnek. Számos ház dőlt össze e helyen is, s még több sérült meg; azonban emberéletből alig vésztett el valami, bár sokáig tányáztak a lakosok fakunyhókban és sátrakban a félelem miatt. Az Alhambra híres palotája nem sérült meg jelentékenyen.

Granada tartományban — a többi helyeken a baj jelentéktelenebb volt — a legújabb adatok szerint a földrengés következtében 695-en haltak el, 1490 megsebzült; a házak közül 3240 elpusztult s 749 megsebzült. Alhamán kívül még Albanuelas, Arenas, Santa Cruz, Zafarraga, Murchas, Jayena, Caeni, Turro és Ventas községekben okozott a földrengés nagyobb pusztításokat.

Sevilla sem maradt érintetlen a földrengéstől s képesportozatunkat alig egészíthetnők ki megfelelőben, mintha a szevillai élet köréből is kiragadott egy képet, azt, a mely a városra nézve legjellemzőbb, egy szivarkészítő-műhelyről. Mert egész Spanyolországban a legnagyobb dohány- és szivaryárral Sevilla rendelkezik s főleg papírsvarkáthí mondhatni innen nyeri az egész országot. A szevillai dohánygyár palotához hasonló épület. VI. Ferdinánd építtette 1757-ben s belseje 28 udvart foglal magában, úgy hogy az Escorial után a legnagyobb épület az egész országban. Az első

emeleten még férfimunkások készítik az úgynevezett *puerosokat*, de már három szárnyát az épületnek kizárólag nőmunkások foglalják el, zajongva, zummogva mint egy méhkasban. Nem csoda, hiszen 3000 nő dolgozik itt 10—10 szemlyre való asztalok mellett, a lehető legkényelmesebb pongyolában, mert a csinos cigarrerak épen nem túlságosan szenteskedők s aztán nem is igen van itt mit félniök a kíváncsi idegen szemek tokolódásától. Hát még az a zaj, a melylyel munkaidő végétével eloszolnak! E nők egyik legerdekeesebb oldalát szolgáltatják általában a spanyol s különösen a szevillai élet tanulmányozásának.

A spanyolországi földrengés áldozatai számára világszerte gyűjtéseket rendeztek. Nálunk a spanyol fejedelemség rokonságban levő királyi család kezdte meg az adakozásokat, nevezetesen József főherczeg, ki e czéla jelentékeny összeget adományozott; a lapok is sokat gyűjtöttek s egyesek a spanyol konzulnál adakoztak.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZELET.

A Pulszky-album. Az országos régészeti és embertani társulat megbízásából szerkesztett Pulszky-album elbajta a sajtót, s ezóta a megrendelőnek is kezei közt van. A társulat tudvaleg előle, Pulszky Ferencz irodalmi munkásságának ötvenéves jubilaris emlékére készítette ez albumot, s csakugyan maradandó irodalmi emléket állított abban. B. Nyáry Jenő, Torma Károly, Henszlmann Imre és Havas Sándor szerkesztették, s a régészeti tudomány becses dolgozatait adják itt együtt, számos illusztrációval együtt. A könyv kiállítása is igen disztes, negyedréte alaku, vastag papírra nyomva s a Franklin-társulat könyvnyomdája ismét izléses nyomdai terméket mutat föl benne. Kezdfőlk Pulszky Ferencznek képével, melyet Doby Jenő metszett rézbe. Ezt, valamint Fejérváry arczképét lapunk már közölte mutatónyul. Pulszky félszázados tudományos működéséről P. Szathmáry Károly emlékezik meg, ugyan csak ő értekezik a régi magyar tűzhelyekről. Az album cikkei a magyarországi régészeti és anthropológiai legújabb mozgalmakat tükrözik vissza. Henszlmann Imrénének közleménye pedig, 'Levél Fejérváry Gáborról', a régibb évtizedek ily mozgalmához is visszanyul.

Ezt követik: A békésmegyei múzeum és régészeti művelődés-történelmi egyesület, Gondócs Benedekről. A nagycsongovai bronzlelet, Lehoczky Tivadaról, rajzokkal. A godinesdi neolithikus barlanglelet Hunyadmegyében, rajzokkal, Téglás Gáborról. Anthropológia és ősrégészet, báró Fechtig Imréről. Az őskorszak lakói a felső Vág völgyben, Majláth Bélától. A kőkorszakban használt kardok, Kápolnai P. Istvántól. Amerikai régiségek, Barna Ferdinándtól. Egy pár érdekes bronz-tárgy az erdélyi múzeumban, rajzokkal, Finály Henrikől. Néhány adat Pannonia és O-Buda múltjához, térképpel, Havas Sándortól.

Római téglák keresztény épület romjai, Deák Farkastól. A hazai római körmékek, dr. Ortvány Tivadartól. Adalék az ó-budai úgynevezett finis lapis helyfekvésének kérdéséhez, Torma Károlytól. Egy Mithra-relief, képpel, König Páltól. Az alsó-páhoki sírmező, dr. Lipp Vilmostól. Árpád sírja, dr. Wekerle Lászlótól. Erdélyi építészeti emlékei, Kóváry Lászlótól. A középkori várakról, Könyökittől. Egy sárosme-gyei románkori műemlék, Myskovszky Viktortól. Flórenczi Andrács váradi püspök végrendelete. 1426-ból, Fraknoi Vilmostól. A 'János-köröm', Ballagi

tók Lajos írta Chataaubriand egyik elbeszélése után. — A színház e napokban fellélesínáló gépet kapott, mely voltaképpen gőzgép, varázsjelenetek alatt gőzfelhő száll föl belőle, s ennek külső hatása alatt változtatják a díszleteket. Ily fellélesínáló gépet először a budapesti operaház alkalmaz.

Az 'Arany embert', Jókai drámáját, a nemzeti színházban folyton nagy közönség előtt ismétlik. A költői szépségeken oly gazdag hatásos drámat közlébb Kolozsvárt is előadják. Jókai szintén leutazik s ünnepélyesen fogadják. Készülnek az 'Arany ember' előadására Bécsben az An der Wien színházban is, Schnitzer fordításában. Jókai a bécsi előadás számára egész új jelenetet írt s egyéb lényeges változtatásokat is tett. Az új jelenet a Bilaton festői partját tárja a nézők elé s itt nagy fényű nópünnepp fog rendeztetni. Ugyane színházban mutatják be Jókaitól a 'Czigánybáró' operettét, melynek zenéjét Strauss, a híres valzer-szerző írta. Az első előadás az őszkor lesz.

A népszínházban január 28-án 'A két savoyard leány' című francia színművet mutattak be. Szerzőjük D'Enery és Lemoine. A darab abból a könnyűded szerkezeti színművekből való, melyeknél a szerzők szinpad ügyessége a fő. Néhány jó szerepet írnak, a hatásos jelenetek kedvéért nem sokat törődnek a valószínűséggel, vagy mélyebb drámai okokkal. Különben a darab nem is az újabb termékek közé tartozik, története pedig körülbelül ismeretes már a 'Linda' operából. A hatás elégséges volt arra, hogy a darab előadását igazolja.

A két savoyard leány: Mari és Chonchon. Mint a szegény savoyardok, ők is elhagyják a sovány szülőföldet, hogy szerze kőborulva, dallal, zenével keressék élelmüket. Marit a kivándorlásra az is kényserterti, hogy egy öreg ur, Boisleury szerelmével üldözi, s apja bérletének megújítása is attól függ, ha az öreg ur udvarlását elfogadja. Apja beleegyezésével tehát követi barátját, Chonchon Párisba, a hol mint utcazi énekesnő nagy népszerűsége tesz szert. Chonchon elmélet Páris élvezeteiben, vigan éli világát. Mariba bele szeret Sivry marquis, de csak bánatot okoz neki, hirbe hozza, hogy hogy Mari apja, ki feljön Párisba, elátkozza leányát. Gyermekkori játszótársára, Pierrot vezetői aztán haza a szülőföldre, hol szülői megbocsátanak aztán neki, Pierrot pedig nőül veszi. Ez a történet érzékeny jelenetekre van osztva, és mellékalkokkal tarkítva. A darabhoz Bánfi Sándor szerzett zenét, dalokat, tetszőtős melódiaikat. Hegyi Arankát (Mari) és Pálmái Ilkát (Chonchon) a közönség felváltva taposolta. Nekik sok részök volt az előadás sikerében. Pálmái tisztecel is hatást csinált. Kivülök még Kassai (Boisleury), Gergely (Pierrot), Eöry (Sivry marquis), Rákosi Szidónia, Tóth a darab legjobb közreműködői.

A temesvári magyar színtűgy. Bonnaz Sándor csanádi püspök a temesvári városi tanácsnak 1000 frtot küldött, azon megjegyzéssel, hogy ez összeget a jövő két évben évenként meg fogja utítani. A városi tanács ezen 3000 forintból évenként 1000 frttal a magyar színtársulatot fogja segélyezni.

Egy magyar zeneszerzőnek, Beliczay Gyulának új művéről nagy elismeréssel nyilatkoznak a németországi szaklapok. Egy trió ez, zongorára, hegedűre és kisbőgőre, melyet a Becker-féle híres quartett-társulat is fölvetett műsorába, a mi szintén elég döntő kritika. A lipcei 'Neue Zeitschrift für Musik' részletes ismertetést ír róla.

A műcsarnokban a kiállított művek s különösen Giron 'Két nővér' című nagy festménye a közönségre növekedő vonzerőt gyakorolnak. Klotild főherczegnő látogatása alkalmával Spányi Bélának 'Alkony' című tájfestményét, valamint Brodzky Sándornak 'Malom' és Molnár Józsefnek 'Közép orom a Tatrahegységben' című festményeit megvásárolta. Ugyancsak Spányi Bélának 'Tájkép tehennel' képét Bittó István vette meg s egyszersmind egy pendant-képet is megrendelt a nevezett művésznél.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A magyar tud. akadémia jan. 26-iki összes ülésén Pauler Tivadar elnököt, s az ülés iránt nagy érdeklődés nyilatkozott, mert Trefort Ágost tartott emlékbeszédet az akadémia elhunyt külső tagja, Mignet Ferencz, a híres francia történetíró fölött.

Trefort Mignet-et munkái 'címét adott az emlékbeszédnek, mert Mignetnek műveit jellemzte, munkásságának eredményeit méltatta, megjegyezte, hogy az emlékbeszédet e formájára épen Mignetől bírnak remek példányokat. Szólt az író szelleméről s ama történeti munkáiról, melyek Mignet nevét

híressé tették. Noha forradalmi, sőt fatalisztikus író, műveinek közös vonása a tárgyiaság, mely előny a történetírónál, noha az előadás hibáira is vezethet. Trefort szerint: Mignet még jobban megírta volna a nagy forradalom történetét, ha később írja meg a többi munkáit, midőn már több fölfedezett anyag állt volna rendelkezésére. Sajátlag a forradalmi legendának ő a megalapítója, mit aztán Thiers készítesített. Trefort szellemen fejegette, hogy szükséges volt-e vagy elkerülhető lett volna a nagy francia forradalom, mely szűlt sok jót, de az emberi szellem nagy töredései is ragadt, nem vette figyelembe az egyház és vallás hatalmas erkölcsi erejét, s felbomlásra, rémuralomra vezetett. Fő vonásokban elmondta az okokat, melyek a maig is érezhető bajok forrásai voltak. — Az emlékbeszédet zártosan megjelentették.

Fraknoi Vilmos föltitkárt adta elő ezután a folyó ügyeket, először is az akadémia két nagyérdemű, közlébb elhunyt tagjáról, Botka Tivadarról és Kruesz Krizosztomról emlékeztetvén meg; azután pedig az igazgató tanács által helyben hagyott költséget és számadásokat terjesztette elő. Ezek szerint a múlt évben a bevétel 152,469 frt, a kiadás pedig 133,482 frt volt, s így 18,987 frt csatlóható a vagyonhoz. Ez eredményt nagyobb hagyományok tették lehetővé. Az akadémia összes vagyona ez év elején 2,058,216 frt volt. Ezen kívül külön kezelt nagy alapok is vannak, köztük az Arany szobrának 75,381 ft 60 kr. Az igazgató tanács elhatározta, hogy a tiszta jövedelm (90,000 frt) két szétölíjára a tartaléktekő gyarapítására fordítja. Haszinszky Frigyes rendes tag s növénytudósnak 400 frt évi díjat rendeltek. Ez évben befizetendő Kajdacs István-féle 20,000 frtaly alapítvány kamatait az orvosi könyvtárú díjjal a segélyezésre fordítják. Az idei költségvetésbe a bevétel 142,500 frttal, a kiadások 140,700 frttal számították. — Továbbá jelentette a titkár, hogy a nagygűlés napjai máj. 26—31-ik napjaira tűzettek ki.

Az ülés végén Zichy Antal indítványt tett, hogy a poszsonyi diéták kerületei ülésének irományaiól, melyek országos levéltárainkból hiányzanak, a mit lehet, meg kellene menteni s e végett a belügyminiszterhez folyamodni, hogy a törvényhatóságokat hívja föl e célú eszközésére. Pulszky Ferencz, ki mint követ részt vett a kerületi ülésekben, felszólalt, hogy eredmény nem igen várható, mert az ülés elnevezés forraszeri jegyzőkönyve nem volt az akadémia Zichy indítványát a második osztálynak adta át.

A Kisfaludy-társaság január 28-iki ülése emlékezetes maradt, mert ebben az ülésben az elnököl Gyulai Pál azt az örvendetes jelentést tette, hogy a társulat vagyona tízezer forintnyi alapítványokkal gyarapodott. Az egyik alapítványt 5000 forinttal Szécher Mihály királyi tanácsos tette, korán elhunyt Árpád fia emlékére, ki a szépirodalmat szép reményekre biztatón kezdte művelni; a másik alapító Kassalik Jenő, a nemrég elhunyt Kassalik Ferencz gazdag háztulajdonos fia, ki atyja emlékére tette az alapítványt. A gyűlés elhatározta, hogy a két alapítványért küldöttség mondjon köszönetet.

Beöthy Zsolt titkár jelentette azután, hogy gróf Laszberg Kezsz györmegyei alispán meghívta a társaságot, hogy képviseltesse magát a Győrött februnár elsején tartandó tanácskozás, melyet a Kisfaludy Károly ott emelendő szobra ügyében tartanak. E tanácskozásra Beöthy Zsoltot küldték ki. — Dr. Erdődi Béla a Firdusi 'Sah-Name'-jából egy kötetnyi új fordítását a Négyesi László 'Mi a magyar vers' című tanulmányát küldték be bírálat, illetőleg kiadás végett.

Szász Károly indítványozta, hogy Szemere Pálnak, e nem elsőrangú, de sok oldalú működése és különösen társadalmi befolyása által ismeretes és kiváló író születésnapjának századéves fordulójára — mely ez év február 19-ére esik — megünneplenessék. Szemere tagja volt a társaságnak elejétől fogva, s halála után emlékbeszédét nem mondhat fölötte. E tartozást le kell rónia a társaságnak valami módon s ezért bizottság kiküldését ajánlja, mely a módokat megállapítsa. E bizottság tagjai lesznek: Beöthy Zsolt, Sasz Károly, Tóth Lőrincz.

Következtek a felolvások: Gróf Zichy Géza 'Dalnok útja' című nagyobb ciklusból mutatott be néhány költeményt. Szerző előrebocsátja, hogy e ciklus, mely egy vándorútra szállott dalnoknak benyomásait egyes különlöl költeményekben festi, zene számára van írva, azért elnézet kér, ha a zenei ritmus miatt a versritmus néhol szenved. A közönség tetszéssel fogadta a bemutatott részeket. Dalmady Győző a P. Szatmáry Károly 'Anyám emléke' című melegen írt rajzát olvasta föl. Sok jellemző vonás van benne nemesak a jó anya, hanem az akkori patriarkhális házi élet képéből is. Szintén Dalmady mutatott be néhány lyrai verset Sipos Soma vendégtől. Közöttük a 'Bánat' című élénken hatott. Végül Varhgya Gyula olvasott Kacsányi Géza vendégtől részleteket Byron 'Kálóz'ának fordításából. A fordítás méltó figyelembe részesítette a közönség s megtapsolta.

A nyilvános ülést zárt ülés követte, melyen a betöltendő két tagsági helyre egyikül Ábrányi Emilét ajánlotta Csiky Gergely és Degré Alajos; másiku

Egyenlőség. Társadalmi hetilap. Szerk. Bogdányi Mór. IV. évfolyam. Ára 8 ft.

Vidéken.

Elet és irodalom. (Kolozsvár.) Szerk. és lap-tulajdonos Korbuly József. II. évfolyam. Ára 6 ft.

Külföldön.

Bécsi Magyar Ujság. (Bécs.) Szerk. és lapkiadó-tulajdonos Békési József. IV. évfolyam. Megjelen havonként kétszer. Ára 6 ft.

VI. HUMORISZTIKUS LAPOK.

Budapesten.

Üstökös. Szerk. és kiadó Szabó Endre. XXVIII. évf. Ára 8 ft.

Vidéken.

Garabonciás Diák. (Győr.) Szerk. és kiadó-tulajdonos Szávay Gyula. IV. évfolyam. Ára 6 ft.

VII. SZAKLAPOK.

Budapesten.

Gazdasági Lapok. Szerk. és lap-tulajdonos Ordódy Lipót. XXXVI. évfolyam. Ára 8 ft.

Statistikai Heti Kimutatás. Szerk. Kőrösi József; kiadja a fővárosi statisztikai hivatal. XIII. évf. Ára 3 ft.

Magyar Közigazgatás. Szerk. és kiadó-tulajdonos Bóna Miklós. III. évfolyam. Ára 6 ft. (Múlt évben «Új Községi Közlöny» címmel.)

Laytha. (Magyar-Óvár.) Szerk. Szalay János; kiadó-tulajdonos: A «Mosonyi» gazdasági egyesület. IV. évfolyam. Megjelen minden hó 15-ik és utolsó napján. Ára 2 ft. (Magyar és német szöveggel.)

VIII. VIDÉKI LAPOK

(nem politikai tartalommal).

Debreczen-Nagyvárad Értésítő. (Debreczen.) Szerkesztő Tóth László; főszerkesztő Sipos Bálint; kiadó-tulajd. Zichermann H. XLIII. évfolyam. Ára 2 ft.

Nagy-Körös. (Nagy-Körös.) Szerk. Tóth József; VIII. évfolyam. Ára 5 ft.

Félegyházi Hírlap. (Félegyháza.) Szerk. dr. Holló Lajos; lapkiadó-tulajdonos a «Petőfi könyvnyomda-résztulajdonosi társaság». III. évfolyam. Ára 4 ft. (Múlt évben «Félegyháza» címmel jelent meg.)

Háromszéki értesítő. (Seps-Szt-György). Szerk. Vajna Miklós, megyei aljegyző. II. évfolyam. Ára 4 frt. Összesen = 6.

X. FOLYÓIRATOK.

Budapestben.

Erdészeti Lapok. Az országos erdészeti egyesület közlönye. Szerk. Bedő Albert; főszerkesztő: Divald Adolf. XXIV. évf. Megjelen havonként egyszer. Ára 8 frt. Nyelvtudományi Közlemények. Szerk. Budenz József; kiadja a magyar tudományos akadémia. XXIV. évfolyam. Megjelen évenként 3 füzetben. Ára 3 frt. Gyorsírás Lapok. Szerk. Markovics Iván, kiadja a budapesti magyar gyorsíró-egylet. XXIII. évf. Megjelen évenként tízszer. Ára a melléklettel együtt 2 frt.

A Magyar Tudományos Akadémia Értesítője. Kiadja a magyar tudományos akadémia. Szerk. a főtákar. XIX. évfolyam.

Szászok. A magyar történelmi társulat közlönye. Szerk. Szilágyi Sándor. XIX. évfolyam. Megjelen minden hó 15-én (aug. és szept. hónapokat kivéve). Ára 6 frt; a társulat tagjai 5 frt fejből kapják.

Archaeologiai Értesítő. A m. t. akad. archaeologiai bizottságának és az orsz. embertani s régészeti társulat közlönye. Kiadja a magyar tudományos akadémia. Szerk. Pulszky Károly. XIX. évfolyam. Megjelen minden hónap közepé táján, augusztust és szeptembert kivéve. Ára 3 frt.

Az Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közöny. Szerk. Szarvas Gábor. XVIII. évfolyam. Megjelen, a nagy szünetet kivéve, minden hó elején. A tagok tagsági díj (4 frt) fejből kapják.

Magyar Mémorák- és Épitész-Egylet Közönye. Szerk. Ney Béla. XVII. évfolyam. Megjelen két havonként. Ára 10 frt.

Természettudományi Közöny. Kiadja a magyar természettudományi társulat. Szerk. Sályi Kálmán, Fodor József és Paszlavszky József. XVII. évfolyam. Megjelen minden hónap 10-én. Ára 5 frt.

Magyar Gyorsíró. A Magyar Gyorsíró-kör közlönye. XVI. évfolyam. Megjelen havonként. Ára 3 frt, egyleti tagoknak 2 frt.

Távírássági Közlemények. Kiadja a közmunka és közlekedési m. kir. minisztérium távírda-osztálya. XV. évfolyam. Megjelen levegőnként.

A m. kir. Távírássági Rendeletök Tára. Kiadja a közmunka- és közlekedési m. kir. minisztérium távírda-osztálya. XVII. évfolyam.

Földtani Közöny. Kiadja a magyar honi földtani társulat. Szerk. Pethő Gyula és Schafarzky Ferencz titkárok. XV. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 5 frt. A társulati tagok tagsági díjukban kapják.

Magyar Nyelvőr. Szerk. és kiadja Szarvas Gábor. XIV. évfolyam. Megjelen minden hó 15-én. Ára 5 frt.

Magyar Tanügy. Szerk. Alexander Bernát; kiadja az Eggenberger-féle könyvkereskedés (Hoffmann és Molnár). Uj folyam III. (XIII. kötet). Megjelen, aug. és szept. hónapokat kivéve, havi füzetekben. Ára 6 frt.

Budapesti Szemle. A m. t. Akadémia megbízásából szerk. Gyulai Pál; kiadja a Franklin-Társulat. XIII. évf. Megjelen 10 ivnyi havi füzetekben. Ára 12 frt.

Földrajzi Közlemények. Kiadja a magyar földrajzi társaság. Szerk. Berecz Antal; a francia kivonattal szerkesztette Király Pál. XIII. évfolyam. Megjelen évenként 10 füzetben. Ára 5 frt. Társulati tagok tagsági díjuk fejből kapják.

Statistikai havi füzetek. Kiadja a fővárosi statisztikai hivatal. Szerk. Kőrösi József, igazgató. XIII. évfolyam. Ára 4 frt.

A Ludovica Académia Közönye. Szerk. és kiadja a m. k. honvédségi Ludovica Académia tanári kara. XII. évf. Megjelen havi füzetekben. Ára 4 forint.

Első magyar-német, Vassuti és Gálhajtásai Kalanor. Kiadó Goritschnig Albert. XII. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 4 frt.

Hajnál. Magyarország nagy-oroszoknál hivatásos közlönye. Szerk. Aigner Lajos. XII. évfolyam. Ára a tagok számára 3 frt (Magyar és német szöveggel).

Magyar Igazságügy. Szerk. dr. Tarnai János; kiadja Zilahy Sámuel. XII. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 12 frt.

Vasut. Szerk. és kiadja Garai Mór. XII. évfolyam. Ára 1 frt.

Magyar Könyv-Szemle. Közbeocsátja a nemzeti muzeum könyvtára. X. évfolyam. Megjelen időhöz nem kötött füzetekben. Ára 3 frt. (Éldig csak az 1883. évfolyam jelent meg)

Figyelő. Irodalomtörténeti közöny. Szerk. és kiadja Abafi Lajos. X. évfolyam. Megjelen — jul. és aug. hónapokat kivéve — havi füzetekben. Ára 8 frt.

Az országos magyar írói tanító-egylet Értesítője. Szerkesztő Szántó Elek. Ára X. évfolyam. Megjelen havonként egyszer. Ára nem tagoknak 2 frt.

Kelet. A magyarországi 3. fokú szék. Jánosrendi nagy páholy tisztikárának hivatalos közlöménye. Szerk. Hausdorfer József. X. évfolyam. Megjelen havonként a tagok számára.

Polgári Iskola. A polg. isk. tan-egyletet közlönye. Szerkesztő Székely István. X. évfolyam. Megjelen aug. és szept. hónapokat kivéve havonként egyszer. Ára 2 frt. Az egyesület tagjai ingyen kapják.

Egyetemes Philologiai Közöny. Szerk. és kiadja dr. Heinrich Gustáv és P. Thewrewk Emil; IX. évfolyam. Megjelen minden hó 15-én. Ára 3 frt.

Kisdednevelők szülők, kisdednevelők és a nevelésügy baráti számára. Szerk. Dömötör Géza; kiadja a Kisdednevelők országos egylete. IX. évfolyam. Megjelen havonként egyszer. Ára 4 frt.

Nemzetgazdasági Szemle. Szerkesztő és kiadja György Endre. IX. évfolyam. Ára 6 frt. Természettudományi Füzetek az állat-, növény-, ásvány- és földtan köréből. Szerk. Herman Ottó; szak- szerkesztők Frivaldszky J., Janka Viktor és Schmidt Sándor; kiadja a magyar nemzeti muzeum. IX. évfolyam. Megjelen évenként. Ára 3 frt. Tájékoztató és Egyházművelési Lap. Szerk. és kiadók Fűsey Tamás és dr. Czobor Béla. VIII. évf. Megjelen havonként. Ára 6 frt.

Történelmi Társ. Évnyegyed folyóirat. Kiadja a magyar történelmi társulat közövéte mellett a m. tud. akadémia történelmi bizottsága. Szerk. Szilágyi Sándor. VIII. évfolyam. Ára a történelmi társulat tagjainak 2 frt. 80 kr.; bolti ára 5 frt 20 kr.

Veterinárius. A magyarországi állatorvosegylet közlönye. Szerk. Krausz Károly. VIII. évfolyam. Megjelen minden hó 15-én. Ára 6 frt.

Havi Közlemények. Révai testvérek ódon munkái tárából. Szerk. Révai Leo. VI. évfolyam. Megjelen havonként. (Két évig szünetelt.)

Havi Tudósító. Kiadja a Rothbaum R.-féle anti- quár könyvkereskedés. VI. évfolyam. Megjelen időhöz nem kötött számban. Ára 2 frt 50 kr.

Magyar Paedagogiai Szemle. Tanügyi havi Közöny. Szerk. és kiadja Rill József. VI. évfolyam. Ára 2 frt 50 kr.

Méhészeti Lapok. A magyar országos méhészeti egyesület közlönye. Szerk. Kriesch János. VI. évfolyam. Megjelen havonként egyszer. Ára 3 frt. (A tagok 2 frt tagsági díj fejből kapják.)

Nemzeti Névelés. Havi folyóirat, leányiskolák tanítóit, tanítóit és általában néveléssel foglalkozók számára. Szerk. és kiadja a budapesti sugárúti állami tanítóképző intézet tanítóit. VI. évfolyam. Ára 5 frt.

Társulati Közöny. Lapvezér és szerk. Marku- sovszky Béla; kiadók és tulajdonos a budapesti önkén- tes tüzoltó-egylet. VI. évfolyam. Megjelen havonként. Ára 2 frt 40 kr.

Földtani Értesítő. Kiadja a magyar földtani társulat. Szerk. Inkey Béla és Schafarzky Ferencz titkárok. Megjelenik a társulat ülését követő vasárnapokon. VI. évfolyam. Ára 1 frt, a társulat tagjai ingyen kapják.

Gyümölcsösztési és Konyha-Kezelési Füzetek. Kiadja az országos magyar gazdasági egyesület. Szerk. Villási Pál. VI. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 4 frt.

12 Rópirat. Antisemitikus folyóirat. Havi folyó- irat. Szerkesztő és kiadja Istóczy György. VI. évfolyam. Ára 3 frt.

Körlevél. A budapesti kereskedő ifjak társulata közlönye. Szerk. Bodó János titkár. V. évfolyam. Megjelen minden hó 1-én. Ára 2 frt, társulati tagoknak ingyen jár.

Magyar Philosophiai Szemle. Szerk. Baráth Ferenc és Böhm Károly; kiadja Aigner Lajos. IV. évf. Megjelen két havi füzetekben. Ára 5 frt.

La Toilette. A férfiszabók szaklapja. Szerk. és kiadó tulajdonos Krausz Adolf. IV. évfolyam. Megjelen havonként egyszer magyar és német szöveggel. Ára 3 frt.

Utmutató. A magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendkönyve. Kiadja a "Vasuti és Közlekedési Közöny." IV. évfolyam. Megjelen éven- ként 8-10-szer, rendszeren a hó első napjaiban. Ára helyben 4 frt, vidékre 5 frt.

Mathematikai és Természettudományi Érte- sítő. Szerk. König Gyula; kiadja a Magyar Tudomá- nyos Akadémia. III. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 3 frt.

Katolikus Theologiai Folyóirat. Szerk. dr. Breznay Béla. III. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 5 frt.

A Hitközségi Hivatalnok. A Magyar izraelita hitközségi hivatalnokok országos egyesületének köz- lönye. Szerk. Prof. Friedmann. III. évfolyam. Megjelen havonként egyszer, magyar és német szöveggel. Ára 2 forint.

A M. kir. Technologiai Iparmúzeum Közle- ményei. III. évfolyam.

Magyar Tornaság. Kiadja a magyarországi Tornatanítók Egylete és a Nemzeti Tornaság. Szerk. Szentkirályi Ernő, Sedlacek Lajos és Szőke István. III. évfolyam. Megjelen a nagy iskolai szünetidő- kívül, minden hó 15-én. Ára 3 frt.

Népszerű Természettudományi Előadások Gyűjteménye. Szerk. dr. Fodor József és Paszlavszky József. III. évfolyam. Megjelen negyedszámú. Ára társulati tagoknak 1 frt, nemtagoknak 1 frt 50 kr.

Hazánk. Történelmi közöny. Szerk. Abafi Lajos. II. évfolyam. Megjelen havonként egyszer, július és aug. hónapok kivételével. Ára 6 frt.

Graphikai Közöny. Szerk. és kiadó tulajdonos Czettel H. Dániel. II. évfolyam. Megjelen havonként egyszer. Ingyen küldetik.

Gyorsírók Lapja. Szerk. Kozáry József. II. évfolyam. Megjelen minden hó 15-én. Ára 1 frt 20 kr.

Magyar Salon. Szerk. és kiadja Fekete József és Hevesi József. II. évfolyam. Megjelen minden hó 1-jén. Ára 7 frt.

Rovartani Lapok. Havi folyóirat különös tekint- tettel a hasznos és káros rovarokra. Szerk. és kiadja Horváth Géza. II. évfolyam. Ára 4 frt.

Tornaügy. Szerk. Sedlacek Lajos; kiadja a Magyarországi tornatanítók egylete. II. évfolyam. Megjelen havonként. Ára 3 frt.

Uj Magyar Gyorsíró. Szerk. és kiadja Lipták Gy. István. II. évfolyam. Megjelen július és augusztus kivételével havonként egyszer. Ára 2 frt.

Urania. Csillagászati, természet- és vegytani ismeretek terjesztésére. Szerk. Bárfay József Árpád; kiadja Bárfay J. A. és Jankovich Gy. II. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 3 frt.

Állat-Barát. A budapesti állatvédő egyesület közlönye. Szerk. Szallentbach Imre. I. évfolyam. Megjelen havonként. Ára 60 kr.

Céttvári Krónikák. Folyóirat a múlt század- ból. Szerk. egy Ván Deák; kiadja Nádor Kálmán.

I. évfolyam. Megjelen évnegyed füzetekben. Ára 1 frt 80 kr.

Haza és Külföld. Szerk. és kiadó-tulajdonos Thewrewk Árpád. I. évfolyam. Megjelenik a hónap elsején. Ára 2 frt.

Vidéken.

Jézus Szent Szivének Hírnöke. (Kaloosa.) Szerk. és kiadja Tóth Mike. XIX. évfolyam. Megjelen havon- ként. Ára 1 frt 50 kr.

Uj Magyar Sion. Egyházi-irodalmi folyóirat. (Esz- tergom.) Szerk. és kiadja Zádori János. XVI. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 6 frt.

Gazdasági Értesítő. (Temesvár.) A temesvári gaz- dasági egyesület közlönye. Szerk. és kiadók Mokry és Graffy Kálmán. XVI. évfolyam. Megjelen havonként kétszer. Ára 5 frt; társulati tagoknak és tanítóknak 4 frt.

Keresztény Magvető. (Kolozsvar.) Szerkesztők és kiadók Péter Dienes és Kovács János. XV. évfolyam. Megjelen kéthavi füzetekben. Ára 2 frt 40 kr.

Közöny a debreczeni "Hittanszaki önképző tár- sulat köréből." (Debreczen.) Szerk. Futó Zoltán és Bilhari Lajos. XV. évfolyam. Megjelen 8 számban minden hó 15-én. Ára helyben 1 frt 50 kr., vidékre 1 frt 70 kr.

Történelmi és Régészeti Értesítő. (Temesvár.) A délmagyarországi történelmi és régészeti társulat köz- lönye. Szerk. Pontelly István titkár. XI. évfolyam. Meg- jelen évnegyed füzetekben. A társulat tagjai ingyen kapják. Nem tagoknak 4 frt.

Gazdasági Néplap. (Pécs.) A baranyamegyei gazd. egyesület hivatalos közlönye. Szerk. Liebbald Béni. XI. évfolyam. Megjelen minden hó 1-8-ó napján. Ára nem tagoknak 1 frt.

Irodalmi Szemle. (Eger.) Szerk. és kiadja Luga László. X. évfolyam. Megjelen minden hó 1-jén. Ára 1 forint.

Orvos-Természettudományi Értesítő. (Kolozs- vár.) Kiadja a kolozsvári orvostermészettudományi társulat. Szerk. Klug Nándor, Koch Antal és Entz Géza. X. évfolyam. Megjelen havonként.

Isten Igéje szent beszédekben. (Esztergom.) Szerk. Jagieza Lajos, ravazzi lelkész; kiadja Buzarovics Gusztáv. X. évfolyam. Megjelen kéthavi füzetekben. Ára 2 forint.

Magyar Műh. (Buziás.) Szerk. báró Ambrózy Béla és Grand Miklós; főszerkesztő Kovács Antal; kiadó-tulajdonos a délmagyarországi méhész-egylet. IX. évfolyam. Megjelen minden hó 1-jén. Tagoknak ingyen küldetik. Nem tagoknak 2 frt.

Magyar Nővénytani Lapok. (Kolozsvar.) Szerk. és kiadja Kánizs Ágost. IX. évfolyam. Megjelen havon- ként. Ára 3 frt.

Havi Közöny. Az elméleti és gyakorlati lelkipászt- sorság köréből. (Temesvár.) Szerk.-kiadó Tokody Odón. VIII. évfolyam. Megjelen minden hó 15-én. Ára 4 frt.

Természettudományi Füzetek. (Temesvár.) Kia- dja a délmagyarországi természettudományi társulat. Szerk. Dorogi Ignác. IX. évfolyam. Megjelen évnegyed- denként füzetekben. Ára 4 frt, a társulat tagjai ingyen kapják.

Magyar Protestans egyházi és iskolai Figyelő. (Kecskemét.) Szerk. és kiadja Czelder Márton. VII. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 4 frt.

Győrvidéki Gazda. (Győr.) A Győrvidéki gazda- sági Egylet közlönye. Szerk. Petz Adolf. VII. évfolyam. Megjelen minden hónap elején. Ára nem tagoknak 1 frt. 20 kr.

Győrvidéki Tanítóegylet Értesítője. (Győr.) Szerk. Jlg J. Edé. VII. évfolyam. Megjelen havonként. Ára nem tagoknak 1 frt.

Protestans Pap. (Kölesd.) Szerk. és kiadja Lág- ler Károly és Kálmán Dező. VII. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Nyom. Kecskeméten. Ára 4 frt.

Egyleti Értesítő. (Szombathely.) A vas megyei gazd. egyesület megbízásából. Szerk. Bertha György és Rösler Károly. VI. évfolyam. Megjelen minden hó közepén. Ára nem tagoknak 1 frt.

Evangéliumi Lelkészi Társ. (Kecskemét.) Szerk. és kiadja Czelder Márton; Ára 4 frt. Megjelen havi füzetekben. Ára 3 frt.

Gazdasági Értesítő. A Sopronmegyei gazdasági egyesület közlönye. (Sopron.) Szerk. Töpler Samu. VI. évfolyam. Megjelen minden évben legalább 6-szor. Ára nem tagoknak 2 frt.

Mária Ország a Imaegyleti évkönyvvel. (Győr-Szent-Márton.) Naphoz nem kötött havi érte- sítő. Szerkesztő Kunce Leo. VI. évfolyam. Ára 1 forint 12 kr.

Jó Pásztor. (Komárom.) Egyház-szónoklati folyóirat. Szerk. és kiadja Hájósegy Gy. Kriszánt. VI. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 4 frt.

Egyleti Értesítő. (Aranyos-Maróth.) A bars- megyei gazdasági egylet havi közlönye. Szerk. Szobonya Bertalan egylet titkár. V. évfolyam. Megjelen minden hó elején. Ára nem tagoknak 2 frt.

Gazdasági Közöny. (Kassa.) Szerk. Bukuresti D. János; kiadja az abauj- és tornamegyei gazdasági egyesület. V. évfolyam. Megjelen minden hó 1-jén. Ára 2 frt. Egyleti tagoknak ingyen küldetik.

A káth. Hittörzsestés Lapja. (Nagyvárad.) Ké- pes folyóirat. Szerk. és kiadó Nagely István; V. évfolyam. Megjelen 10 füzet évenként. Ára 3 frt.

Népioktatási Szemle. (Csurög.) Szerk. és kiadó Adorján Miklós; szerkesztőtárs Bárány Gyula. V. évfolyam. Megjelen jul. és aug. hónapokat kivéve min- den hó 10-kén. Ára 1 frt 60 kr.

Ungamegyei Tanügy. (Ungvár.) Szerk. és kiadó- tulajdonos Talpalkovics Emil; V. évfolyam. Megjelen minden hó végével. Ára 2 frt.

Fényképesztési Lapok. (Kolozsvar.) Szerk. és kiadó laptulajdonos Veress Ferencz. IV. évfolyam. Megjelen havonként. Ára 4 frt.

Magyar Földműves. (Győr.) A vaalvidéki gazda- sági kör közlönye. Gazdasági havi füzet. Szerk. Vasadi Balogh Lajos. IV. évfolyam. Ára 1 frt.

Gazdasági Utmutató. (Nyitra.) Szerk. Szakács Péter, egyleti titkár. IV. évfolyam. Megjelen havon- ként. Ára 1 frt; egyleti tagoknak ingyen küldetik.

Halászlászló Lapok. (Aranyos-Maróth.) A felsőma- gyarországi halász-egylet értesítője. Szerk. dr. Ruffy Pál. IV. évfolyam. Megjelen kéthavonként. Ára 3 frt; az egylet tagjai ingyen kapják.

Magyar Dal-Album. (Győr.) Szerk. Limbay Ele- mér; zongorára alkalmazza Nemesovits Antal. IV. évf. Megjelen évenként 10 füzet. Ára 1 frt 80 kr.

Vegytani Lapok. (Kolozsvar.) Szerk. és kiadja Fábinyi Rudolf. IV. évfolyam. Megjelen július és aug. kivételével minden hó elején. Ára 4 frt.

Honti Gazda. (Ipolyg.) A megyei gazdasági egylet közlönye. Szerk. az egyesületi titkár. III. évf. Megjelen időhöz nem kötött számban. Ára 2 frt; az egylet tagjai ingyen kapják.

Vasvármegyei Tanügyi Értesítő. (Szombath- hely.) A vas megyei tanító-testület hivatalos közlönye. Szerk. Barabás György Sárváry. III. évfolyam. Megjelen minden hó 10-kén. Ára nem tagoknak 1 frt.

Nágrádmezei Gazdasági Egylet Közönye. (Balassa-Gyarmat.) Szerk. Bajtner Ottó. III. évfolyam. Megjelen havi számban. Ára 2 frt.

Gazdasági Közöny. (Komárom.) A komárom- megyei gazdasági egyesület havi értesítője. Szerk. Sarlay Károly. III. évfolyam. Egyleti tagoknak in- gyen jár.

Omibus. (Pozsony.) Szerk. és kiadja Szentlelky Máté. III. évfolyam. Megjelen évnegyedként; híre- deseket közöl magyar és német nyelven és ingyen küldetik.

Mezőgazdasági Szemle. (Magyar-Óvár.) Szerk. és kiadja Cserháti Sándor és dr. Kóssuth Tamás. III. évfolyam. Megjelen havonként. Ára 5 frt.

Veszprémmegei Gazdasági Lapok. (Vesz- prém.) A Veszprémmegei gazdasági egyesület hiva- talos közlönye. Szerk. Nagy Iván. III. évfolyam. Megjelen minden hó elején. Az egyesület tagjai in- gyen kapják.

Apollo (Nagy-Szombat.) Magyar zeneszerzők vá- logatott gyűjteménye. Szerk. Vágólygyi Béla. II. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 6 frt.

Gazdasági Tanügy. (Buzar-Szent-Miklós.) Szerk. és kiadja Bartók Béla. II. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 3 frt.

Hadastyanok Közönye. (Győr.) Szerk. Szávay Gyula; kiadó-tulajdonos Ott Tivadar. II. évfolyam. Megjelen havonként. Ára 3 frt.

Keszthely-Vidéki Gazdakör. (Keszthely.) Szerk. Hensch Árpád; kiadja a Keszthely-Vidéki Gazdakör. II. évfolyam. Megjelen havonként. Ára nem tagok- nak 1 frt.

Önkényes Tüzoltó. (Pápa.) Szerk. és laptulaj- donosok Szokoly Ignác és Kósa Gusztáv. II. évfolyam. Megjelen havonként. Ára 2 frt.

Székfelművek Lapja. (Pozsony.) Szerk. és ki- adja Engelbrecht Károly. II. évfolyam. Megjelen min- den hónap első vasárnapján. Ára 2 frt (Magyar és német szöveggel).

Tanodai Közöny. (Veszprém.) Szerk. Nagy La- jos; kiadó-tulajdonos: A Somogy megyei Evang. Tan- itóegylet. II. évfolyam. Megjelen évenként 4-6 szám. Az egylet tagjai ingyen kapják.

Beregmegei Tanügy. (Beregszász.) Szerk. Grei- zinger István; társzerkesztők Kozma László, Zágonyi Károly. I. évfolyam. Megjelenik minden hó elsején. Ára 2 frt.

Magyar Gyorsírás. (Nagy-Kanizsa.) Szerk. és kiadó-tulajdonos Dr. Kele Antal. I. évfolyam. Megjelen- kil (július és aug. végével) minden hónap 15-én. Ára 2 frt.

Sárospataki Ifjúsági Közöny. (Sárospatak.) Szerk. Rácz Lajos; kiadja az Irodalmi önképző-tár- sulat. I. évfolyam. Megjelen minden hó 15-én. Ára helyben 1 frt 60 kr.; vidékre 1 frt 75 kr. Összesen = 117.

XI. VEGYES MELLÉKLAPOK.

Budapestben.

Szemészet.-Közegészségügy és Törvényszéki Orvostan. Szerk. Fodor József, tanár. Az Orvosi Heti- lap melléklete.

Államörvos. A "Gyógyászat" havi melléklete.

Curial Határozatok. A "Jogtudományi Közöny" melléklapja.

A Budapesti Közöny Hivatalos Értesítője. XIV. évfolyam. Megjelen hetenként hatszor.

Világkrónika. A "Vasárnapi Ujság" és "Politikai Ujdonaság" s a "Képes Néplap" melléklapja. IX. évf. A Magyar Gyorsíró melléklapja. IX. évfolyam.

Nővilág. A "Képes Családi Lapok" havi mellék- lapja. VII. évfolyam.

Uj Budapest. A Budapesti képes heti mellék- lete. (Előlap.) VII. évfolyam. Ára a fölül nélkül 3 frt.

Egyszemélyes Társulati Lap. A "Tájékoztató" tár- sulati Lapja. Szerk. dr. Czobor Béla. VI. évfolyam.

Magyar Gyógyterem. Melléklet a "Közegészség- ügyi Kalauz"-hoz. VI. évfolyam.

Magyar Királyok és Hősök Arcképszerzők. A "Hasznos Mulattató" melléklapja. V. évfolyam.

Fővárosi Gyorsíró. A "G

vi l. 189.) — XI. Vegyes melléklet 122. (Bp. 93, vi. 29.)
Összesen 2200 hirlap és folyóirat jel-nt meg száthat év alatt magyar nyelven.

Helyek szerint osztályozva 1885 elején megjelent:
Budapest 227, Arad 10, Arany-Maróthon 3, Aszód-
1, Baján 2, Balassa-Gyarmat 3, Balaton-Füreden 1,
Békés Csahán 1, Békés-Gyulán 1, Beregszászon 2, Buzián
1, Csáktornya 1, Csurgón 1, Czegledén 1, Debre-
czenben 9, Deésen 1, Dván 1, Egerben 6, Eperjesen 2,
Esztergomban 4, Fehértemplomban 1, Félégyháza 2,
Felső-Bányán 1, Fiumében 3, Gyöngyösön 3, Győrön 2,
Győr-Szent-Mártonban 2, Gyula-Fehérvárt 2, Gyur-
rón 1, Hajdu-Böszörményen 1, H. M.-Vásárhelyen 4,
Ipoly-ágon 1, Jászberényben 1, Kalocsán 2, Kaposvá-
rott 5, Karcagán 1, Kassán 4, Keckeméten 4, Keszt-
helyen 2, Kézdi-Vásárhelyen 1, Kolozsvárt 15, Komá-
romban 5, Korponán 1, Koles-án 1, Körömden 1,
Köszegen 1, Kúlán 1, Kunszentmiklóson 1, Léván 1,
Kisvárdán 1, Losoncban 1, Lugoson 2, Magyar-
Óvároton 3, Makón 2, Máramaros-Szigeten 2, Maros-
Vásárhelyen 2, Miskolczon 4, Mohácsán 1, Munkácsán 1,
Muraszombaton 1, Nagy-Bánján 1, Nagy-Beckereken 1,
Nagy-Enyeden 1, Nagy-Kanizsán 4, Nagy-Károlyban 1,
Nagy-Kikindán 2, Nagy-Körösdön 1, N.-Szt.-Miklóson 1,
Nagy-Szombatban 3, Nagy-Váradon 4, Nyiregyháza 4,
Nyitraán 4, Orosházán 2, Pápan 2, Pécsen 4, Pozsony-
ban 5, Rimaszombaton 1, Rozsnyón 1, Sárospatakon 2,
Sátoralja-Ujhelyen 2, Selmeczen 2, Sepsi-Szent-Györ-
gön 2, Sirokán 1, Sopronban 3, Szabadkán 3, Szarva-
sán 1, Szatmár-Németiben 4, Szegeden 4, Szegezárdon 2,
Székes-Fehérvárt 7, Szentesen 2, Szilágy-Somlyón 1,
Solnokon 5, Szombathelyen 5, Tapolczán 1, Tatá-
ban 1, Temesvároton 5, Trencsében 1, Újpesten 2, Új-
Tátráföldön 1, Újvidéken 1, Ungvárt 1, Vácán 1,
Veszprémben 7, Vingán 1, Zala-Egerszegén 1, Zentén 2,
Zilahban 1, Zomborban 2, Külföldön: Bécsben 1, Buda-
restben 2, New-Yorkban 1.

Összesen 1885 elején a fővárosban 227, a vidéken
108 helyen 263 és 4 külföldön jelent meg. (Míg a
mult 1884. év elején Budapesten 222, és 106 vidéki
városban 259, külföldön 1 hirlap és folyóirat adatott ki
magyar nyelven.)

Ezenkívül megjelent hazánkban idegen nyelvű lap
és folyóirat: német nyelven 141, (1884 elején 151);
szlovák nyelven 38, (1884 elején 53); román nyelven 25,
(1884 elején 23); orosz nyelven 6, (1884 elején 5); hé-
ber nyelven 2, (1884 elején 2); francia nyelven 2,
(1884 elején 3); összesen 214. (1883. évben 237, a
magyarokkal együtt 719.)

E szerint 12,370 magyarúl beszélő egyénre
esik egy magyar hirlap; 14,683 németre egy
német; 47,117 szlovákra egy szlovák és 92,951
románra egy román hirlap.

Ez időszerint tehát Magyarországon megjel-
ő összesen 708 hirlap és folyóirat; ebből 19,330 főre
esik egy.

Idősb Szinyei József.

HALÁLOZÁSOK.

HEINRICH EDE, akadémiai festőművész haláláról
érkezett hír Milánóból, hol lényá látogatásán volt.
Budapesti előkelő polgári család származott s egy
ideig kedvelt arcképfestő volt, legszebb napjait pe-
dig akkor élte, mikor Miksa főherceg, a későbbi
mexikói császár meghívására Miramarban számos
képet festett a kastély számára. Ő festette 1867-ben
a nagy képet, mely a királyt a koronázási dombon
ábrázolja s melyet ő felsége vásárolt meg. A király a
Ferenc József-rend lovagkeresztjével is kitüntette.
A hatvanas évek végén Bécsbe költözött s keresett
arcképfestő volt; majd visszatért Budapestre, de itt
nem talált té munkaságának s nagyon szűk anyagi
viszonyok közt, majdnem nyomorral küzdve élt.

BOER JÁNOS veterán színész elhunyt Kolozsvárt.
A vidéken jól ismerté országjárta. Még a régi
gárdából való volt, s 1836-ban lépett a színpadra,
melyről már régebben visszavonult, s azóta a kolozs-
vári színháznál a kezelő személyzet közt nyert alkalmat.
Szeretkező, kedélyes apák s jókedvű
őreg urak személyesítésében, sok hatással működött.
A nemzeti színházban is többször vendégszerelt.
Koporsójára a kolozsvári színház tagjai díszes ko-
szortut tettek. Kivánsága szerint azt a mellényt adták
rá, melyet utolsó fölléptekor a Peleskei nótárius-
ban viselt. Az elhunyt nevelő atyja volt a nemzeti
színház tájának, Szacsavány Boér Emma asszonyának.
Elhunytak még a közelebbi napokban: MERSICH
JÓZSEF, ügyvéd, Győr város bizottsági tagja, a
«Győri Közlöny» nek hosszabb ideig volt szerkesz-
tője, ki mint ilyen irodalmi téren is érdemeket szer-
zett, 44 éves korában, Győrben. — RADOVANOVITS
JÁNOS, Újvidék város volt polgármestere, köztiszte-
letben élt férfin, 63 éves korában. — BOLICS IMRE, a
magyar minorita-rend kormánytanácsosa, egri ház-
főnök, aranyismeres pap, 78 éves korában, Egerben. —
KARTY TAMÁS, nyug. kath. plébános, 62 éves korában,
Zborón. — KOVÁCS MIHÁLY, szeretetben élt ref. lel-
kés, 60 éves korában, Igaron. — BULYÁKI JÓZSEF,
Solnok városának egykori bírája. — FROHMANN
PÉTER, népszerű pozsonyi orvos, ki már az 1831-iki
kholera idejében is működött, a vizgyógyász egyik
buzgó alkalmazója, 85 éves korában, Pozsonyban. —
DR. SZARVÁSI MIKSA, a kassai járás orvosa, Szinén.
— FLATT AGOSTON, urodalmi ügyvéd, több urodalom-
jogi képviselője, Székesfehérvár város bizottsági
tagja, 62 éves korában. — DR. LETZÉNYI KÁROLY, a

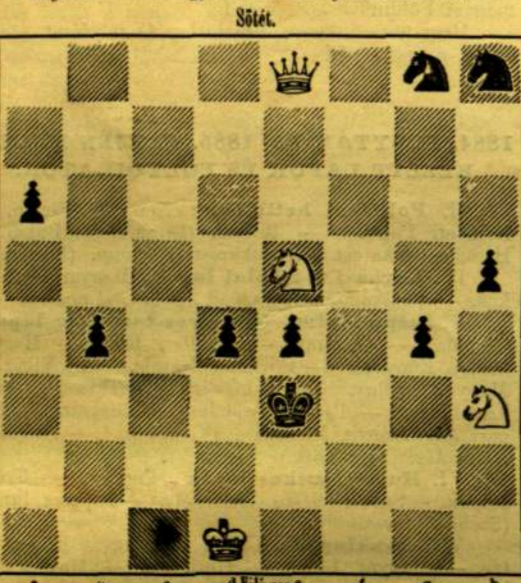
kassai államgazdasági tanintézet kiváló tanára, ki
a gazdasági szakirodalom terén is érdemesen műkö-
dött, 31 éves korában, özvegyet s két kis gyermeket
hagyva maga után. — GAUSZ KÁROLY, elemi iskolai
nyug. igazgató-tanár, 81 éves korában, Kassán. —
PERCZEL JÁNOS, érdemes evang. néptanító, ki Sopron-
ban harmincz évig működött, s csak néhány év
előtt vonult nyugalmába, 73 éves korában. — POTS-
JÁNOS, nyug. cs. kir. huszár-őrnagy, a volt huszár-
ezred utolsó törzsisztje, az erdélyi országgyűlésnek
királyi hivatalosa, 81 éves korában, az erdélyi Pe-
selnek községben. — IERÁNYI LAJOS, földbirtokos, a
közéletben kiváló férfiún, 61 éves korában, Jenkén.
— DR. CSÉP JÓZSEF, Bihar-és Hunyadmegyék t.
orvosa, volt m. k. honvédszázalági orvos, Lippa
város orvosa, 69 éves korában, Lippán. — GERZON
ZSOMOND, 52 éves korában, Debreczenben. — POHL
KÁROLY, nyug. tisztartó, 84 éves korában, Kölesden.
— DR. LEDERER MÁRK, nyug. ezredorvos, Győrben.
— NOVÁK JÁNOS, szegedi ügyvéd, Fogarason. —
STOITS ANTAL, törvényszéki nyug. tisztviselő, 72
éves korában, Nagy-Beckereken. — WALTER SALA-
MON, gyártulajdonos, Arad város bizottsági tagja,
több iparvállalat igazgató választmányának tagja, 75
éves korában. — SZVORODA FERENCZ, a m. k. állam-
vasutak hivatalnok, Szvoboda Lajosnak, a «Pester
Lloyd» szerkesztője belsej tájékozott édes atyja,
74 éves korában, Budapestben. — HATERING ODON,
a belényes-vaskohi vasút mérnöke, 30 éves korában,
Nagy-Váradon. — ENNER FERENCZ, cs. k. őrnagy,
nagy-szebeni ténparancsnok, 59 éves korában. —
VAJDA ELEK, háztulajdonos, 1848-iki honvédszázad-
s, Köszegen. — WIESMAYER JÓZSEF, Pozsony város bi-
zottsági tagja, tiszteletben élt polgár. — RÉPÁSZKY
ALAJOS, miskolci ügyvéd, 60 éves korában. —
KÓBOR BOLDSZAI, a szabadságharcban honvédszáz-
ados, később főzámalmi tisztviselő, Debreczenben,
73 éves korában. — SZABÓ JÁNOS g. kath. lelkész
Körös-Tópnán.

RÁCZ PALL, a híres cigányprímás meghalt jar.
30-án 72 éves korában. A ki az utóbbi évtizedekben
a fővárosban megfordult, mindenki ismerte ezt az
athleta termelt embert, a ki a magyar dalokat oly
szívéhez szölné játszóta. A cigány zenészek közt is
nagy tekintélyben állt. Fialat korában katona volt, s
a szabadságharcban vitézül viselte magát. A hegedű
a hegedű lett fegyvere, s azzal hódított mindenfele.
De már régen betegeskedett. Lába i fáj, egyéb ba-
jak is gyötörték. Végre néhány héttel ezelőtt ott
kellett hagynia közönségét s ágyba dőlt a hatalmas
ember. Még az országos kiállítás szerette volna
égit muzsikálni, de azt már nem érthette meg. Nagy
család gyászolja, mert híszonnyeg gyermekeiből a
legtöbb életben maradt. Az előkelő vendéglők, a
budapesti bálók egy speciális alakja, a magyar nép-
zene egyik legjelesebb képviselője tűnt el az öreg
Rácz Paliban.

ÖZV. GRÜNDEER ANDRÁSNE szül. Horváth Anna, a
ki évek előtt férjével együtt ugy végrendekezett,
hogy harmincz forintnyi vagyonuk jótékony
célra fordítsassék, Pécsen 80 éves korában. — GRÓF
NYÁRY SIMONNE szül. breznóbányai Mikoványi Leona,
43 éves korában. — ÖZV. GYHCZY KÁROLYNE szül. Já-
nosy Nepomuczena, 66 éves korában, a nyitrai me-
nyei Nagy-Béliczen, és több köztisztelőtű család gyá-
szolja. — ÖZV. NIELSEN MAGNUSNE szül. Mazur
Karolina, a főváros köreiben ismert urhölgy. —
SCHRANZ KATALIN, fővárosi tanító, hosszas szenvedés
után. — TÖRÖK BERTALANNÉ szül. Markovics
Emilia, Alsó-Fehérmegye főjegyzőjének hitvese, 22
éves korában, Nagy-Enyeden. — ÖZV. BÉKE DÉKUSNE
szül. Timár Jozefa, 60 éves korában, Magyar-Frátán.

SAKKJÁTÉK.

1315. számú feladvány. Laws B. G.-tól.
A «Chess Player's Chronicle» legújabb feladvány-tor-
nájában mint legjobb hármás jutalmaztatott.

Termények tüzkár elleni biztosítása.

MAGYAR-FRANCZIA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

Befizetett alaptőke frt 4,000,000.— aranyban. Tartalék alapok „ 3,065.712.74 „

A gazdalkodás figyelmébe ajánlatik a rendkívül előnyös mezőgazdasági általánybiztosítás.

Bővebb felvilágosítások nyerhetők az igazgatóságnál 1685 Budapest, IV., városház-tér 1. szám alatt, és a társaság minden ügynökségénél.

Kísorsolással egybekötött életbiztosítás.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvárusnál kapható — az oszt. tartom. számára Szelinszki György cs. k. egy. könyvárusnál Bécsben I. Stefansplatz 6

TERÉZ és KISEBB KÖLTEMÉNYEK

IRTA ÁBRÁNYI EMIL.

Ára fűzve 80 kr. Ára díszkötésben 1 frt 20 kr.

Singerstr. 15. PSERHOFER J.-féle gyógyszerár

Vértisztító labdacsokek... A sok köszönő iratból közlünk néhányat: Waldhofen az Ybbs mell. 1880 november 21. Nyilvános közlés: Tökéletesen urt 1868 óta szenvedtem aranyeres bántalomban és hngyrekedésekben; orvosoltattam is magamat, de minden siker nélkül, bajom mind rosszabbá vált, úgy hogy 100 multával beves haszáfást is éreztem, (a belek összenyomódása következtében); teljes érvénytelenség állott be, s mielőtt csak a legesélyesebb árték vagy egy korty vizet nyeltem is le, alig bírtam a puffadás, nehézség és fulladás miatt egyenesen állni, migsem végre az én csaknem csodálatos hatású vértisztító labdacsokek használatához folyamodtam, melyek nem léteztek el használtak, s engemet csaknem gyógyítottak bajomból tökéletesen meggyógyítottak. — Minek következtében én a te kiteltes urnak vértisztító labdacsokek s más erőtelj gyógyszered nem győztem hitlen s elismeréssel elengedő képen kifejezni. — Kiváló mély tisztelettel Oellinger János. Tek. uram! Oly szerencsés voltam, véletlenül az Ön vértisztító labdacsokek juthatni, melyek nálam csodákat műveltek. Évek óta szenvedtem félfűlés- és szélütésben; egy barátom 10 órák előtt az Ön kitűnő labdacsokek, s 10 labdacso oty teljesen helyre állított hogy az valódi csoda. Köszönettel kérek újabb 1 tekerest. Piszka, 1881 márcz. 13. Parr András. Dátum: 1874 júnus 2. Milyen T. Psenhofer úr! Irásból meg kell mondanom, hogy a sok másoknál is, kiknek az Ön vértisztító labdacsokek egész életüket visszaadta, forró köszönetünket kifejezünk. Így sok betegségekben labdacsokek a legesélyesebb gyógyszerét tanusították, s hol már minden más szer haszontalannak volt. Köszönettel Amerikai köszvény-kenőcs, gyorsan és biztonságosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden köszvényes és csúszos baj, nevezetesen hátygerinczaj, tagcsúszás, görbe, ideges fogfájás, fejfájás, fül-szagotás, stb. stb. ellen. 1 frt 20 kr. Chinai toilette-szappan, a legtekélyesebb, sebb a szappangyártás terén. Használat után a bőr bárszony sima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr. Fagy-balzsam Psenhofer J.-ből, évek óta legtekélyesebb szernek van elismervé, mindennemű fagybajok és idült sebek stb. ellen. 1 tégely 40 kr. Élet-essencia (prágai cseppek, svéd cseppek) megemlékett gromor, ross emésztés s indonevemi altesti bajok ellen, kitűnő háziser. Eg üvege 20 kr. Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik, vagy kívánatra pontosan és legtekélyesebben beszerzendők. Postal küldemények 5 frton aluli megrendeléseknél csakis az összeg előleges beklü-dése mellett, nagyobb összegűeknél utánvéttel is eszközöltenek. A legtöbb elősorolt specialitást kapható Budapesten, TÖRÖK JÓZSEF győgyőszertárban, király-utca 12. sz. alatt is. 11695

A Lairitz-féle erdőgyapot-árak gyára,

REMDA-ban (thüringi erdő), ajánlja minden csúz, köszvény és hasonló bajokban szenvedőknek gyártmányait, mint a leghathatóbb óv- és gyógyszereket, nevezetesen: erdőgyapot alsóingek, alsónadrágok, harisnyák, testmelegítők, betét-talpak urak és hölgyek részére, a: erdőgyapotszövetek alsóruhák készítéséhez stb. nemcsak minden ily betegnek, hanem olyanoknak, a kik meghűlés és a már gyógyult köszvényes tünetek visszatérésétől magokat megóvni kívánják, melegen ajánlatok. Az erdőgyapot watta beteg testiész k burkolására, az erdőgyapotolaj és erdőgyapot-szesz bedörzsölésre, az erdőgyapor (fenyűlomb) kivonat fürdők használatára a legtekélyesebb és legtekélyesebb szer meg úgy idült csúz és köszvény bajok ellen is. Az erdőgyapot (fenyűlomb) füstölőbalzsam ill és tüdőbetegnek, és kellemes szobalég előállításához, az erdőgyapot-kivonat czukorkák köhögés rekedtség ellen felülmulthatatlank és sokszorosan jónak bizonyultak. Magyarországi főraktár: Sigmund József váz s. kézi felérmény-, harisnya és szövöttáru-raktárban, BUDAPEST, IV., városház-utca 2-4. szám. Használati utasítások, s árjegyzékek bérmentve. 1861

KINCSEM-SORSJÁTÉK

Egy sorsjegy 1 frt, 11 sorsjegy 10 frt. (A sorsjegyek valamint a sorsolási jegyzék portmentes megküldése czsaljából 15 kr. mellékelendő a megrendeléshez.) 10.000 nyeremény és pedig: 1-ső főnyeremény forint 50.000 o. é. Második főnyeremény forint 20.000 3. főnyeremény 10.000 frt o. ért. további nyeremények à frt 5000, 3000, 2000, 1000 stb. 20% levonással Minden nyeremény készpénzben kifizettetik. A sorsjegyek kaphatók: A Magyar Lovar-Egylet Sorsjegy-Irodájában Hatvani-utca BUDAPEST Nemzeti Casino ugyszintén valamennyi váltóházaknál, lottogyűjtődök és szilvaförzsdéknél.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjel nt s minden könyvárusnál kapható, — az osztrák tartományok számára Szelinszki György csász. kir. egyetemi könyvárusnál Bécsben I., Stephansplatz Nr. 6.

VILÁGTÖRTÉNELEM

Irta DURUY VICTOR az Institut tagja volt közoktatásügyi miniszter.

ÁTDOLGOZTA ÉS MAGYARORSZÁG TÖRTÉNETÉVEL BŐVITETTE DR. BALLAGI ALADAR. Ára fűzve 3 frt o. é. Ára fűzve 3 frt o. é.

KINCSEM-SORSJEGYEK

drbja 1 frt o. e. 11 drb 10 frt. 1. főnyeremény értéke frt 50.000 frt 2. főnyeremény értéke 20.000 frt 3. főnyeremény értéke 10.000 frt, további nyeremények 5000, 3000, 2000, 1000 forint stb., összesen 10,000 nyeremény. 20% levonással minden nyeremény készben lesz kifizetve. LŐRY J., banküzlete BUDAPESTEN, hatvani utca 17. sz. alatt. A pénzügyi és sorsolási MAGYAR MERKUR ozimű lap előfizetési ára egész évre 2 frt o. é. 1950

5. SZÁM. 1885. BUDAPEST, FEBRUÁR 8. XXXII. ÉVFOLYAM.

Politika: Vasárnapi Ujság és egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: félévre... 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: / egész évre 6 frt / félévre... 4 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: / egész évre 6 frt / félévre... 3 * Külföldi előfizetőknek a postallag megkötözött vit. l. is csatlakdó

A MAGYAR TÖRTÉNETI ÉLETRAJZOKBÓL.

MULT év végén megindult «Magyar Történeti Életrajzok» most megjelent 2-ik füzetében ismét érdekes közleményekkel találkozunk. Anjou Máriának, a szerencsétlen veget ért királynénak élete utolsó szakát tárgyaló leírásán kívül egy életrajz kezdetét veszszük, Thallóczy Lajos tollából. Ennek hőse «csömöri báró Zay Ferencz», kinek szereplése a mohácsi Vaskő követő időkre esik. Zay 1505-ben született Vázkő vármegyében, tehát olyan vidéken, mely a terjeszkedő oszmán hatalom támadásainak volt kitéve. Itt nőtt fel husz éves koráig. Minő nevelésben részesült, csak későbbi életéből következtethetjük, hogy az akkori idők viszonyaihoz képest szülői semmit sem hanyagoltak el arra nézve, hogy a gyermekből egykor hasznos polgára váljon a hazának. Kétségtelennek tarthatjuk, hogy az írás és olvasás tudományát a szülői háznál szivta magába. A fegyverforgatásban atya — Zay Péter — s a törökkel folytonosan hadi lábón álló végvidéki nemesség voltak mesterei. A husz éves ifju 1526-ban II. Lajos király udvarába kerül, s ott harezol ennek oldalán a mohácsi ütközetben, melyben a szerencsétlen Lajos életét vesztette el.

Mohács után két pártra szakad az ország. Az egyik párt a hatalmas erdélyi vajdában, Szapolyai Jánosban keresi az ország megmentőjét; a másik Ferdinánd «római király»-ban remélte feltalálni azt. Az első párt a nemzetnek szabad választási jogát vitatta; a másik között szerződésre hivatkozott. Zay Ferencz Ferdinándhoz csatlakozott, ki iránt hűségében egy pillanatra sem tántorodott meg; s ez érdem volna, ha nem tudnók azt, hogy a XVI. század olygarkháját urat cseréltetésében nem pusztán saját haszna, hanem ezzel együtt érdek is vezette. Most elkezdődött a küzdelem az ellenkirályok között. Most ennek, majd amannak kedvez a hadi szerencse. Szapolyai a mohácsi ütközet után csakhamar királylyá koronáztatik, de vesztett csatái egymást érik, s 1528-ban Lengyelországba futni kénytelen. Ferdinánd jogáért a pártja által vivott harcokban, vivattak legyen azok bár karddal vagy tollal, Zay hiven osztozott. Ez időben ugyszólva már nem volt sereg, mely a törökével mérkőzhetett volna. A jobbára keresztény gyermekekből összerabolt és nevelt

jancsár-had fegyverkeztsége, vitésége mondhatni páratlanul állt. Lovassága: a szpahik, timárok és zaimok, szintén kitűnő volt, de ez a XVI. század magyar huzárságában versenytársra talált. A Zay Ferencz, Bakich Pál és Ostrosich Miklós huzársjai fényes nevet vívtak ki a magyar vitéségnek. A hosszas küzdelemnek Ferdinánd és János között az 1538-iki nagyváradi béke mintha végét szakította volna egy időre. Azonban a fölteleket egyik fél sem teljesítette, s midőn a béke végrehajtása feletti egyezkedésnek nyomatekot adandó, Szapolyainak 1540-ben történt halála

után Ferdinánd Buda ellen kétszer támadást intézett, a török felhasználva az ellenségeskedést, 1541-ben Budát csellel hatalmába ejtette. E csapás végét vetette a huzalkodásnak, s hazánkban másfél száz esztendőre három társadalmat és három központot teremtett. Erdély és a tiszai részek az erdélyi fejedelmeket, az Ausztriával határos országgrész a Habsburgokat ismerte urának, míg az Alföld s a Dunántúl nagy része török iga alatt görnyedett. Buda elveszte felrázta Európát, s 1542-ben mintegy kereszties hadat indított a török ellen a vár visszavételére. A had, melynek Brandenburgi

ZRINYI MIKLÓS. — ZUND MÁTYÁS EGYKORU RÉZMETSZETE UTÁN.